



BUDAKESEZI VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

MOSOLYVÁR BÖLCSŐDE

2092 Budakeszi Konth Miklós utca 2.

Telefon: +36 23 200 125



BUDAKESEZI VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

MOSOLYVÁR BÖLCSŐDE

2092 Budakeszi Konth Miklós utca 2.



SZAKMAI PROGRAM

2024.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Szakmai Program

Budakeszi Mosolyvár Bölcsőde

2024-2028

Mottóm:

*„Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg
tényleg megnövök. Guggoljon ide mellém, ha nem csak
hallani, de érteni akar, hogy közel legyen a szívdobogásunk.”*

(Birtalan Ferenc: Míg megnövök)

Készítette: Pregitzer Györgyné

Intézményvezető

2024. május 05.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

INTÉZMÉNYI INFORMÁCIÓK

Az intézmény neve: Mosolyvár Bölcsőde

Bölcsődénk önállóan működő költségvetési szerv, költségvetését a Budakeszi Város Önkormányzat képviselő-testülete rendeletben határozza meg.

Fenntartó: Budakeszi Város Önkormányzat

Irányító szerve: Budakeszi Város Önkormányzat képviselő-testülete 2092 Budakeszi, Fő u. 179.

Alapításának éve: 2014.

Alaptevékenysége: Bölcsődei ellátás

Államháztartási szakágazati besorolása: 889110 Bölcsődei ellátás

Alaptevékenységének államháztartási kormányzati funkció szerinti besorolása: 104030 Gyermek napközbeni ellátása

Ellátási területe: Budakeszi Város közigazgatási területe, valamint ellátási szerződéssel rendelkező települések (50 km-es körzeten belül)

Székhely/telephely: 2092 Budakeszi Konth Miklós utca 2.

Férőhely: 112 fő

Elérhetőségek: 2092 Budakeszi Konth Miklós utca 2.

Telefon, fax: +36 23 200 125 Mobil:

+36 70 771 77 55

email:

mosolyvar@bolcsode.budakeszi.hu

honlap: <https://varoshaza.budakeszi.hu/directory/budakeszi-2-sz-mosolyvar-bolcsode/>

Nyitvatartás:

A bölcsőde munkanapokon 6:30 h- 17:30 h – ig tart nyitva.

Működési Engedély száma: PEC/001/2669-21/2014.

Ágazati azonosító: 889110

Az intézmény vezetőjének megbízási rendje: A mindenkor hatályos, a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben, és a végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglaltak szerint Budakeszi Város Önkormányzatának képviselő-testülete pályázat útján bízta meg 5 év határozott időre.

A Szakmai Program érvényes: 2024. 06. 01.-től- 2028. 08.31.-ig Aktualizálása folyamatos, felülvizsgálata 2028 évben esedékes.

Készítette: Pregitzer Györgyné Intézményvezető

Programfelelős: Pregitzer Györgyné Intézményvezető

Kelt: Budakeszi, 2024. május 05.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

INTÉZMÉNYI INFORMÁCIÓK	3
TARTALOMJEGYZÉK	4
1. BEVEZETÉS	8
2. AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI	8
2.1. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	8
2.2. BÖLCSŐDE ELHELYEZKEDÉSE, MEGKÖZELÍTÉSE	8
2.3. ÉPÜLET BEMUTATÁSA	9
2.4. TÁRGYI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA	10
3. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYBEVEVŐK	11
3.1. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK ELVÁRÁSAI, SZÜKSÉGLETEI	11
3.2. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK JELLEMZŐ KÖRÜLMÉNYEI	11
3.3. ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT	12
3.4. AZ ALAPELLÁTÁSON TÚLI SZOLGÁLTATÁSOK	12
3.4.1. IDŐSZAKOS GYERMEKFELÜGYELET	12
3.4.2. JÁTSZÓCSOPORT	12

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

3.4.3. INTEGRÁLT SZÜLŐ-CSECSEMŐ/KISGYERMEK KONZULTÁCIÓ	13
3.4.4. GYÓGYPEDAGÓGUS	13
3.4.5. HÁZIGYERMEKFELÜGYELET	14
3.4.6. ANYANYELVI NEVELÉS	15
3.4.7. SÓSZOBA	15
4. MINŐSÉGPOLITIKÁNK	15
4.1. GYERMEKKÉPÜNK	15
4.2. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK	16
4.3. SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSEK	16
4.4. KISGYERMEKNEVELŐ KÉPÜNK	17
5. BÖLCSŐDÉNK FELADATA, TEVÉKENYSÉGE	17
6. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK, LEMONDÁSÁNAK MÓDJA	18
7. A BÖLCSŐDE SZOLGÁLTATÁSAIRÓL VALÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA	19
8. SZAKMAI MUNKA ELLENŐRZÉSE	19
9. HAGYOMÁNYOK, PROGRAMOK	19
9.1. CSAPATÉPÍTÉS	20

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

10. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGVÉDELME	21
10.1. SZÜLŐI JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	21
10.2. GYERMEKI JOGOK	21
10.3. SZÜLŐI ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM	22
10.4. SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAI, KÖTELEZETTSÉGEI	22
11. TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG	23
12. ÉTKEZTETÉS	23
13. HUMÁNERŐFORRÁS	24
14. BÖLCSŐDEI GONDOZÁS – NEVELÉS ALAP PROGRAMJA	25
14.1. RENDELKEZŐ HIVATKOZÁS	25
14.2. SZAKMAI CÉL, FELADAT	25
14.3. SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSA	26
15. BÖLCSŐDEI GONDOZÁS – NEVELÉS ALAPELVEI	27
16. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	29
17. BÖLCSŐDEI NEVELÉS GONDOZÁS FELADATAI	33

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

17.1. CSALÁDOK TÁMOGATÁSA, ANNAK ERŐSSÉGEIRE ÉPÍTVE A SZÜLŐI	
KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE	33
17.2. AZ EGÉSZSÉGVÉDELEM, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA	34
17.3. AZ ÉRZELMI NEVELÉS ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	37
17.4. A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSE	40
18. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS - NEVELÉS FŐBB HELYZETEI	41
A BÖLCSŐDEI NEVELŐ - GONDOZÓ MUNKA EREDMÉNYE	19. 46
20. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ	46
21. KAPCSOLATI RENDSZEREK	48
22. KÜLSŐ KAPCSOLATI RENDSZEREK	50
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	50
FELHASZNÁLT IRODALOM	51
TÖRVÉNYEK, JOGSZABÁLYOK	52
23. MELLÉKLET	53
23.1. GYERMEKVÉDELMI MUNKATERV	53
23.2. HÁZIREND	59

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

1. BEVEZETÉS

Szakmai programunk a Bölcsődei Nevelés- Gondozás Országos Alapprogramja irányelvei mentén, azzal összhangban készült, mely meghatározza szakmai tevékenységünket. A szülő, a család elsődleges szerepe mellett igyekszünk segíteni a gyermek harmonikus fejlődését, biztosítani a fizikai-érzelmi biztonságát, jólétét. Fontosnak tartjuk a gyermekek felé irányuló feltétel nélküli elfogadást, a gyermek etnikai- vallási hovatartozásának tiszteletben tartását.

2. AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Budakeszi város, a Budai-hegység szívében helyezkedik el, északi és nyugati irányból hegyek határolják, déli irányból egy löszös felszínű völgy található. Szomszédos települések, Budapest (II. XII.) Budaörs, Biatorbágy, Páty, Nagykovácsi, Remeteszőlős, valamint Telki. A főváros felől a Budakeszi úton, Páty-Zsámbék felől a 1102-es úton, Telki, Budajenő, Perbál felől a 1103-as úton, Törökbálint, Budaörs felől a 8102-es úton keresztül érhetjük el a várost. Közösségi közlekedéssel Budapest felől a 22-es autóbusszaláddal (22, 22A, 222, 922) közelíthető meg. Budakeszin magyar, német, erdélyi, kárpátaljai, felvidéki szokások, hagyományok jelennek meg a mindennapokban.¹

2.1. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Budakeszi Város Önkormányzata 2011. évben a „Bölcsődei ellátás kapacitásfejlesztése” címen Európai Unió pályázatát nyert 56 férőhelyes bölcsőde építésére. A bölcsőde megnyitásának időpontja 2014. szeptember 1. A gyermekek nevelését, gondozását 2 gondozási egységben, ezen belül 4 csoportszobában végeztük. A nagy létszámú férőhelyhiány miatt a VEKOP6.1.1 "Kisgyermeket nevelő szülők munkavállalási aktivitásának növelése" elnevezésű felhívás keretében, a Budakeszi Város Önkormányzata megpályázott európai uniós támogatásnak köszönhetően, 4 csoportszobával és a hozzájuk tartozó kiszolgálóhelyiségekkel és udvari térrel bővült a Mosolyvár Bölcsőde épülete. Intézményünk a 2019-20. nevelési évtől 112 férőhellyel, négy egységgel, nyolc csoportszobával várja a gyermekeket.

2.2. BÖLCSŐDE ELHELYEZKEDÉSE, MEGKÖZELÍTÉSE

A Mosolyvár bölcsőde épülete Budakeszi város gyorsan fejlődő, folyamatosan megújuló, zöldterülettel, kertés társas és családi házas környezettel határolt területén, a Pitypang Sportóvoda közvetlen szomszédságában helyezkedik el. Budakeszi város dinamikusan fejlődő része ez, a közelmúltban megújult és bővült az óvodai ellátás, műfüves futballpálya épült a közeli sportpályán. Az intézményunktől DNY felé,

¹ <https://hu.wikipedia.org/wiki/Budakeszi>



/Maria Montessori

alig száz méterre található élelmiszerüzlet, ÉK irányban pedig a Széchenyi István Általános Iskola új épülete, ahol a 2019-20. nevelési évtől a XXI. századi körülmények között képződhetnek a város általános iskolás gyermekei. Bölcsődénk a Pátyi 1102-es út közelében, a Konth Miklós utca és a Máriy László utca kereszteződésében található, ahol megáll a 22/A jelű busz, az épület mellett lévő parkoló pedig az autós megközelítést támogatja.

2.3. ÉPÜLET BEMUTATÁSA

A bölcsőde két bejáraton keresztül, a Konth Miklós utca felől közelíthető meg. Az I. épületben található főbejáraton, a babakocsi tárolón keresztül érkeznek a családok egy fogadó előtérbe, innen nyílik a vendég (mozgássérült) mosdó, 2 gyermekegység, 2-2 csoportszobával, egymástól zöld udvarokkal elválasztva, valamint az irodák. A nyugati oldalon a gazdasági bejárat mellett található a melegítő konyha és kiszolgáló egységei a dolgozói étkezővel, valamint a mosoda és a női öltöző. Az I. épület északi oldalának utolsó eleme az üzemeltetési- raktározási blokk. Ide került az orvosi vizsgáló és elkülönítő szoba, a raktárak, valamint a gépészet. Ez a folyosó köti össze az új II. ütem épületével bölcsődénket.

A II. épület bejárata szintén egy babakocsi tárolón keresztül vezet a gyermekcsoportokhoz, szerkezetében hasonló elrendezéssel, mint az I. épületben. A folyosókon keresztül érkeznek a családok a 2 egység 4 csoportszobájához. Erről a folyosóról nyílik még a tálalkonyha, dolgozói öltöző, szülői mosdó.

Négy gondozási egységünk 2-2 csoportszobából áll, a hozzájuk tartozó kiszolgálóhelyiségekkel:

- ⇒ a közös gyermekátadóval,
- ⇒ a csoportonkénti fűrésztő-biliző helyiségekkel, amelyek az átadóhoz és a csoportszobákhoz egyaránt kapcsolódnak,
- ⇒ a gyerekszobai játék, heverő, ágynemű és textilraktárakkal csoportszobánként
- ⇒ a takarítószer tárolóval,
- ⇒ a kerti gyermek WC - vel, és a kerti játék- és matractárolóval.

Az udvaron biztosított minden gyermek számára a törvényileg előírt 10 m² szabad tér.

Minden gondozási egység része 13,6m² –es homokozó és 4,52m²- es vízpermetező pancsoló. Csoportszobáink tágasak, melyből négy 55,50 m², négy csoportszoba pedig 50,08 m² alapterületű. A bútorzat és a játék beszerzése a „Bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai” -nak figyelembevételével folyamatos utánpótlással történik.

2.4. TÁRGYI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA

Bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag a gyermekek igényei szerint kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak. Egységenként egy közös **gyermeköltöző-**



/Maria Montessori

átadó helyiség áll rendelkezésre, ahol minden gyermek számára biztosított a ruházatuk tárolásának lehetősége, a szülők számára kényelmes helyet biztosítva gyermekük átöltöztetéséhez. Itt kerültek elhelyezésre a szülők tájékoztatását célzó hirdetőtáblák, ahol mindig aktuálisan informálódhatnak a programokról, illetve a gyermekek alkotótevékenységének munkáit is itt, és az előterekben tekinthetik meg. Az öltöző átadó helyiségből nyílik a két (csoportonként egy-egy) gyermekfürdő, valamint a két csoportszoba.

A **fürdőszobák** tárgyi felszereltsége is a gyermekek számára kialakítottak, lehetővé teszik a nyugodt körülmények között zajló gondozást. A gyermekek magasságának megfelelően elhelyezett mosdók, wc-k, a számukra elérhető magasságban található fogmosó pohár- törölköző-és fésűtartó elősegítik a gyermek önállósági törekvéseit, a jó szokások kialakítását. A fürdőszobák és csoportszobák elválasztása üvegezett ablakkal és ajtóval valósul meg, biztosítva ezzel a gyermekcsoport áttekinthetőségét.

Csoportszobáink alapterülete és egyedülálló építészeti sajátosságként nagy belmagassága tágas, jól berendezhető tereket eredményez.

A gyermekcsoportok tárgyi felszereltsége a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő. Játékeszközök tekintetében egyaránt megtalálhatóak a konstruálás, a szerepjáték, az alkotójátékok eszközei, illetve a szobában is mód van mozgásfejlesztő eszközök használatának megvalósítására. A gyermekek számára a tapasztalatszerzés lehetőségeit bővítjük a különböző, alkotásra serkentő eszközök kínálásával. Új anyagokkal, formákkal, tevékenységekkel nagymozgások gyakorlására szeretnénk lehetőséget biztosítani a bölcsőde előtereinek tornaszobákként való használatával, melyhez különböző mozgásfejlesztő játékeszközök bővítésével tervezünk megvalósítani.

A gyermekek levegőn tartózkodása a változatos tevékenységi formák gyakorlására serkentő udvari környezetben valósul meg. Az udvaron használt játékeszközök részben mobil, részben telepített játékeszközökből állnak.

A bölcsődénkben a 2024-28. nevelési évre, alapítványi támogatásból megvalósítható sószoza kialakítását tervezzük, mely segít a légúti megbetegedések megelőzésben, illetve a gyógyulás utáni további regenerálódásban. A délutáni órákban lehetőséget szeretnénk biztosítani arra, hogy szolgáltatásként is igénybe tudják venni a gyermekek és családjaik. A megfelelő minőségű és mennyiségű tárgyi feltétel folyamatos biztosítására, beszerzésére a Budakeszi Önkormányzattal történő egyeztetés, költségvetési terv alapján történik, részben pedig alapítványi támogatásokat, felajánlásokat is igénybe szeretnénk venni.

3. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYBEVEVŐK

3.1. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK ELVÁRÁSAI, SZÜKSÉGLETEI

A családokkal való aktív együttműködés kiemelten fontos számunkra. Olyan légkör kialakítására törekszünk, amelyben még több figyelmet tudunk szentelni a gyermekek egyéniségének, a családok támogatásának. A családi élet tiszteletben tartásával, azt támogatva kívánunk részt venni a gyermekek nevelésében, gondozásában, személyiségük formálásában. A családi hangulatú bölcsődei légkör megteremtésének feltételeit, az ünnepnapok köré szervezett „nyitott kapuk” programokkal, szülőcsoportos

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

beszélgetésekkel, a szülői szerep megerősítését, családi játszódélutánokkal kívánjuk megvalósítani, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket nevelő - gondozó felnőttek is jól érzik magukat.

3.2. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYBE VEVŐK JELLEMZŐ KÖRÜLMÉNYEI

Budakeszi lakosainak száma 2019. évben meghaladta a 15 000 főt. A természet közelsége a jó levegő sok kisgyermekes család számára vonzó, hogy otthonteremtési szándékukat megvalósíthassák. A város évről-évre, folyamatosan növekvő lakosságának nagy része magasan iskolázott, középosztálybeli, jómódú, városi életmódot folytató emberekből áll. Kiemelkedő a német nemzetiségi hagyományokat ápoló lakosok, a német önkormányzat hagyományörző tevékenysége. A 2011-es népszámlálás során a lakosok 87%-a magyarnak, 0,3% cigánynak, 4,6% németnek, 0,5% románnak mondta magát.

A településen kiépült sportinfrastruktúra van, több országos jelentőségű sportoló lakhelye. A város Bécs-Pozsony-Budapest Szupermaraton egyik fontos állomása. Budakeszi sok kulturális rendezvényt szervez, számos képzőművész él a városban és számtalan civil szervezet is működik, amelyek jelentős szerepet játszanak a település kulturális és közösségi életében.

A lakossági igényeknek megfelelően az elmúlt években a számtalan új társas- és családi ház épült a környéken. Bölcsődénkbe legtöbb esetben a közelben, élő szülők kérik gyermekeik felvételét, az elmúlt években azonban egyre nagyobb igény mutatkozott a környékbeli települések gyermekeinek ellátására is. A jobb módú és a társadalmi középosztály lakhatási körülményeiben, életszínvonal minőségében különbségeket találunk, valamint megjelennek bölcsődénkben az alacsony jövedelmi, szociális, és lakáskörülmények között élő családok is. Általánosságban elmondható, hogy a szülői kör felsőoktatásban képzett, magas elvárásokat állít az intézmény elé. A bölcsődébe való felvételt nagy számban a munkába való visszatérés, a karrierépítés, egzisztenciateremtés szándéka indokolja, de 8-10 %-ban szociális jogosultság is indokoltá teszi.²

3.3. ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT

A három éven aluli Budakeszi lakcímmel rendelkező családok, valamint önkormányzatok közötti ellátási szerződéssel rendelkező települések, ezen túl a Budapesten és Pest megyében élő családok gyermekeinek gondozása-nevelése.

A gyermek nevelése elsősorban a szülők, a család joga és kötelessége. Az intézményes nevelés ehhez ad segítséget. „A bölcsődének, családnak közös feladata felelősséget vállalni a gyermek gondozásában, nevelésében, ezért arra törekszünk, hogy összhangot teremtsünk a bölcsődei és családi nevelés között”

A bölcsőde az első intézményi szocializációs közeg, melynek hatása jelentősen befolyásolja a későbbi társas kapcsolatok alakulását, a személyiség fejlődését. Rendkívül nagy a felelősségük a bölcsődéknek, hogy ne gyermekmegőrzők legyenek, hanem a családot minél inkább kiegészítő közeg.

² <https://hu.wikipedia.org/wiki/Budakeszi>

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

3.4. A BÖLCSŐDE ALPELLÁTÁSON TÚLI SZOLGÁLTATÁSAI

Az alapellátáson túl több szolgáltatással is szeretnénk támogatást nyújtani a családoknak időszakos gyermekfelügyelet, játszócsoport, gyógypedagógus, házi gyermekfelügyelet, anyanyelvi nevelést, valamint integrált szülő-gyermek konzultációs lehetőséggel, sószoba kialakításával. Szolgáltatásainkat az alapellátás elsődlegessége mellett szervezzük. Célunk a gyermekek szocializációjának segítésén túl a szülői kompetencia, a szülői szerepek támogatása erősítése.

3.4.1. Időszakos gyermekfelügyelet

Időszakos gyermekfelügyelet az alapellátásban részt vevő csoportokban, integráltan tud megvalósulni az üres férőhelyeken, illetve igény esetén üresen maradó csoportszobában. Nagy segítség ez a családoknak, a szülő elintézheti halaszthatatlan ügyeit, míg gyermeke a bölcsőde biztonságában, szakemberek felügyelete alatt van. A gyermek kortársai között, barátságos környezetben, tevékenyen töltheti el az időt. A szülő – elfoglaltságától függően – 8-16 óráig vagy 8-12 óráig, heti maximum 20 órai időtartamban kérheti gyermeke elhelyezését. A csoportösszetétel változatossága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése, a kisgyermeknevelőktől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel.

3.4.2. Játszócsoport (“Játszófészek”)

A játszócsoport abban az esetben tud indulni, ha üres férőhely lehetővé teszi a teljes csoportszoba használatát, valamint igény esetén nyitvatartási időn túl, 17:30-18:30-ig tartó időszakban. A játszócsoport egy olyan családtámogató szolgáltatásunk, mely alkalommal a gyermekek hozzátartozóikkal együtt tölthetnek el egy kellemes délelőttöt nálunk, ahol a gyermek kipróbálhatja a különböző játékokat, találkozhat kortársaival, támogatva a kicsik szocializációs képességét. A szülők mindezen túl, betekintést nyerhetnek a bölcsőde délelőtti napirendjébe, megismerkedhetnek a bölcsőde működésével, szabályrendszerével. Ezeken az alkalmakon szakképzett kisgyermeknevelőink házigazdaként fogadják a családokat, és a bölcsődei programokkal és tevékenységekkel összhangban szervezik a játszócsoport működését. A kisgyermeknevelőkkel a szülők megbeszélhetik a gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéseiket, esetleges problémáikat.

A játszócsoport szervezésében előtérbe kerül a Pikler-szemlélet, mely szerint a gyermekek harmonikus mozgását, a különböző mozgásformákat a maguk választotta módon és tempóban önállóan tanulják meg. A Montessori alapelvek alkalmazásával szeretnénk támogatni a gyerekek fejlődését, önállóságát, tapasztalatszerzését, szenzoros érzékelés, megismerési folyamatok összehangolását. A gyermekek kíváncsiságát, tapasztalatszerzését, mozogni vágyását szeretnénk támogatni inspiráló környezet kialakításával a játékok önálló felfedezésén keresztül. Olyan mozgás- és játékteret alakítottunk ki, mely biztonságos, és egyben felkelti érdeklődésüket, felfedezési vágyukat. Ezeken az alkalmakon a szülőknek lehetőségük van gyermekeik megfigyelésére, rácsodálkozására, valamint szakembereink segítségével együtt gondolkodhatunk a szülőkkel, családdal. A játék közben a szülők rábizhatják a játszófészek háziasszonyára, kollegáira, hogy megítélik, a gyerekek biztonságát és jóérzését.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

A bölcsődei élet megismerésén keresztül segítséget nyújtunk a gyermekek szocializációjában. Igyekezünk ötleteteket, mintát adni a szülők számára, játékeszközök, tevékenységek tekintetében bízva abban, hogy nagy örömet, tartalmas tevékenységet jelentenek majd számukra.

3.4.3. Integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció

Szülő-kisgyermek konzultáció egy speciális szakirányú továbbképzés, mely egyetemi keretek között a korai fejlődést érintő legaktuálisabb tudományos, kutatási eredményeken alapuló elméleti ismereteket tartalmazza. A konzultációk sikerességéhez a szülő és gyermek együttes jelenléte szükséges. A konzultáció keretein belül az alábbi kérdésekre keressük a választ.

- elalvási, átalvási gondokkal küzd gyermeke?
- Lassabban fejlődik? táplálási, szoptatási nehézségei vannak?
- Sokat sír, nehezen megnyugtatható?
- Viselkedési problémái vannak?

Mi van akkor, ha a szülő úgy érzi, kifogyott az eszközökből, hogy elfogyott az energiája, tehetetlennek érzi magát, úgy érzi, elrontott valamit, hogy nem elég jó szülő? Jó tudni, hogy ha kisbabájánál, kisgyermekénél alvászavart, evészavart, tartósan fennálló nyugtalanságot tapasztal, ha vigasztalhatatlanul sírós, és az orvosi vizsgálatok szervi eltérést nem találnak, úgy lelki eredetű okokra lehet gondolni, hiszen a baba lelki történéseit csak testi funkcióin keresztül tudja jelezni. Ilyenkor nagyon sokat segíthet egy külső szemlélő, egy szakember, aki más szemszögből tekint a szülő - gyerek párosra.

A családi konzultáció egyik nagy előnye a rövid időn belüli pozitív változás, mely néhány alkalom (5-10) után eredményesen lezárható. A konzultációk előre megbeszélt időpontban zajlanak, heti rendszerességgel, alkalmanként 45-60 percben, melyen a csecsemő/kisgyerek és a szülő (vagy szülők) együttesen vesznek részt.

A konzultáció célja a problémák mielőbbi felismerése és segítségnyújtás a család egészségének, a nehézségek fokozódásának megelőzésében. A konzulens segít abban, hogy a regulációs zavarok mérséklődjenek, megszűnjenek, a szülők és a gyermek élete könnyebbé váljon. A szolgáltatást bölcsődénkben konzulens szakember biztosítja, előre egyeztetett időpontban vehető igénybe.

3.4.4. Gyógypedagógus

Bölcsődénkben gyógypedagógus dolgozik, aki a kisgyermeknevelők munkájának támogatása érdekében csoportos megfigyeléseket végez. Ezek a megfigyelések konzultációs lehetőséget biztosítanak kollégáink számára a csoportdinamikai folyamatokról, az egyéni bánásmód megsegítéséről, az együttműködés javításáról.

A csoportos megfigyelés során a gyermekek egyéni problémái is fókuszba kerülnek, ezekről a gyógypedagógus referál a bölcsődevezetőnek és helyettesének. A jelzés kapcsán a vezetőség, a csoportban dolgozó kollégák és a gyógypedagógus együttesen döntenek arról, hogy az adódó nehézség megoldható-e gyógypedagógiai intervenció nélkül, a bölcsődei módszertan alapján dolgozó kisgyermeknevelők munkája során.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Amennyiben úgy ítéljük meg, hogy esetleg külső segítségre is szükség van, jelezzük a család felé meglátásunkat, és megkérdezzük, hogy kívánnak-e élni a gyógypedagógus kolléga által biztosított konzultáció, illetve az egyéni gyermekmegfigyelés lehetőségével.

Bölcsődénkben igénybe lehet venni államilag finanszírozott ellátás keretében korai fejlesztést, de ezt a megfelelő dokumentáció alapján a pedagógiai szakszolgálat biztosítja a családok számára. A gyógypedagógus segít a szülőknek tájékozódni a gyógypedagógiai ellátórendszer lehetőségeit illetően, amennyiben a gyermek korai fejlesztést igényel.

Úgy érezzük, hogy a korai felismerés érdekében intézményünknek jelzési kötelezettsége van a szülők/törvényes képviselők felé, ezért a fent leírt módszertan alapján járunk el.

3.4.5. Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet egy olyan szolgáltatásunk, mely a bölcsődei ellátási forma mellett felkínál egyéb alternatívát. A mai társadalomban egyre kevésbé jellemző a többgenerációs családi modell. A nagyszülők még aktív korúak, dolgoznak, vagy nagyon messze laknak egymástól, nem tudnak a fiataloknak rendszeres segítséget nyújtani. A gyermekvállalás sok esetben kitolódik a későbbi életszakaszra.

Szeretnénk a változó élethelyzetekre segítséget nyújtani, egy differenciáltabb bölcsődei ellátással. A házi gyermekfelügyelet napi négy órában vehető igénybe, az egészségesen fejlődő gyermek mellett a sajátos nevelési igényű gyermek ellátása is.

3.4.6. Anyanyelvi nevelés

Bölcsődénkben a korai olvasóvá nevelés jegyében tavaly nyáron elindítottuk a gyerekirodalmi programunkat, a következő nevelési évtől tervezzük az anyanyelvi nevelés keretén belül a mesék dramatikus játékokkal és módszerekkel történő feldolgozását, mellyel színesíteni szeretnénk a bölcsődébe járó gyermekek élményeit a művészettel nevelés területein. Kisgyermeknevelőink bábos előadással készülnek, a program sikerének titkát abban látjuk, hogy dolgozóink nagyon képzett szakemberek, szeretnek a gyerekeknek mesét olvasni, figyelembe veszik a gyermekek életkori sajátosságait. Létrehoztunk egy szakmai könyvtárat, felkutattuk azokat az irodalmi forrásokat, melyekből kisgyermeknevelőink megsokszorozhatják a gyermekek játékos anyanyelvi és irodalmi élményeit. A mondókák, versek és mesék irodalmi anyagából a szülőknek is készítenek ajánlókat, így segítik a családi literációt, a könyvek szeretetének elmélyítését.

3.4.7. Sószoza

Későbbi terveink között szerepel sószoza kialakítása, melyet az őszi-téli időszakban a gyermekekkel kiscsoportosan tudnánk igénybe venni, szervezeten, meghatározott ütemterv szerint. A délelőtti napirendbe építve, bölcsődénk csoportjai heti 1-2 alkalommal, 5-6 fő kisgyermekkel, alkalmanként 20 perc időtartamban. A gyermekek a kisgyermeknevelőkkel együtt légző gyakorlatokkal megtűzdelt játékokat

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

folytatnak a szobában tartózkodás alatt. A sószoba használata segíti a gyermekek ellenálló képességének növelését, a légzőszervi betegségek megelőzését, illetve a tünetek enyhítését.

Szolgáltatásként is szeretnénk ezt a lehetőséget kínálni a családoknak a délutáni időszakban, nyitvatartási időn belül.

4. MINŐSÉGPOLITIKÁNK

Budakeszi Város lakosságának igényeihez igazodó, a bölcsődei kereteken belül megvalósuló jó színvonalú napközbeni kisgyermekellátás biztosítása az alapellátás során. Családi nevelés támogatása, szülői kompetenciák megerősítése. A gyermekek egészséges fejlődésének segítése. Munkánk során törekszünk a gyerekek, a szülők, a családok, az intézmény, és a kollégák, valamint Budakeszi város javát szolgálni, minden körülmények között a törvényes működés biztosításának megvalósításával. Programunk sikerességéhez és teljesítéséhez bölcsődénk minden dolgozójának aktív közreműködése szükséges. A megvalósításban a bölcsőde minden szakemberének fontos feladata van, a vezetőktől a technikai dolgozókig, egységes szemléletet képviselve, team-ben gondolkodva.

Célunk olyan nevelési körülmények megteremtése, amely egyedülálló és elősegíti a gyermekek egészséges testi – lelki, intellektuális fejlődését. Nagy hangsúlyt szeretnénk fordítani az érzelmi és viselkedési fejlődés támogatására, valamint a zenei és mozgásos kezdeményezésekre. Olyan bölcsődei kultúra kialakítását szeretnénk megvalósítani, amelyben még több figyelmet tudunk szentelni a gyermekek egyéniségének, a családok támogatásának. Egy családbarát bölcsőde működtetését szeretnénk megvalósítani, ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel, megfelel a szülők igényeinek, valamint nem utolsó sorban a fenntartó is elégedett az ellátás minőségével. Bölcsődénkben célunk a gyermek egyéni fejlődési ütemének, életkorának megfelelő nevelés, gondozás biztosítása, a gyermeki kompetenciák kibontakozásának segítése, a családokban kialakult értékrendek tiszteletben tartásával, esetleges hiányosságok esetén azok kompenzálásával.

4.1. GYERMEKKÉPÜNK

A gyermekkor meghatározó időszak az ember egyedfejlődése során. Az első három év kiemelten szenzitív életszakasz, mely egyben az első közösségi élmények korszaka is. Az egyén fejlődését együttesen határozza meg a genetikai öröksége és az őt ért környezeti hatások. Ezek különbözőségéből fakadóan minden gyermek személyisége egyedi, és igényeik is eltérőek. Ennek felismerésével segítjük az egyéni képességek, kompetenciák kibontakoztatást, annak érdekében, hogy nyugodt, derűs kisgyermekkorot biztosítsunk a ránk bízott gyermekeknek.

Gyermekekről

„A gyermek fejlődésének szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen magára hagyjuk a gyermeket, hanem azt, hogy segítő szeretettel emeljük köréje a megfelelő környezetet.” (Montessori Mária)

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

4.2. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK

Hisszük, hogy az egészségesen, és sokoldalúan fejlődő gyermek, testileg, lelkileg, értelmileg és szociálisan kompetens. Nyitott az őt körülvevő környezet ingereire, aktív és tevékeny. Elengedhetetlennek tartjuk az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör megteremtését, ahol a kisgyermek teljesítménykényszer nélküli nevelésben részesülhet. A gyermek elsődleges szocializációs környezete a család. Ebben a mikroközösségben tanul meg a gyermek szeretni és szeretve lenni, bizalmat kialakítani. A családi nevelés az egész gyermekkorban elsődleges, ezt egészíti ki az intézményi keretek között zajló nevelés.

Nevelésről

"A gyereknevelés és tanítás során az a legfontosabb, hogy egy gyerek mindig tudja, akkor is szeretik őt, ha nem tökéletes, és hogy ezen, képes javítani. Ez olyan bizalom a felnőttről, amit minden korú gyerek megérez. Hogy hisznek benne. Tévedhet és hibázhat. Nem kell tökéletesnek lennie. A világ sem az." (Tari Annamária)

4.3. SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSEK

Bölcsődénk szakdolgozói több szinten is részt vesznek a szakmai fejlődésüket, mindennapi munkájukat segítő képzéseken, továbbképzéseken. Helyi szinten havi rendszerességgel szervezünk eszmeforgatásokat, melyek célja a tapasztalatok megbeszélése, az elméleti és gyakorlati tudás megerősítése. Kisgyermeknevelőink részt vesznek akkreditált képzéseken, illetve belső továbbképzéseken, a kisgyermeknevelői klub keretében létrejött előadásokon, továbbá akkreditált tanfolyamokon. A felsőoktatásban, ebben az évben öt kollegánk kezdte el tanulmányait a BA képzésben. Két kollégánót tervezünk felvételi kérelmének benyújtását a Főiskola felé. Jelenleg 4 fő dajkánk a törvényi előírás szerint elvégezte a bölcsődei dajka tanfolyamot is, két fő dajkánk végzi jelenleg a dajka képzést. Szeretnénk elérni, az „életen át való tanulás” további népszerűsítését, hogy az állandó szakmai megújulás iránti igény minden dolgozónknak belső motivációja legyen.

4.4. KISGYERMEKNEVELŐ KÉPÜNK

A gyermekek életüknek abban a csodás szakaszában élik bölcsődei éveiket, amelyben minden nap rácsodálkoznak a világra és befogadnak valami újat onnan. A jelen tapasztalásai a jövőt határozzák meg, ezért nem közömbös milyen attitűddel rendelkező kisgyermeknevelők állnak a gyermek mellett ennek a hosszú útnak a kezdetén. A bölcsődei nevelés-gondozás során a kisgyermeknevelő az a személy, akinek személyisége, attitűdje a kisgyermek számára elsődleges, további fejlődésére, szociális kapcsolataira nézve is meghatározó. A kisgyermeknevelő valamennyi tevékenysége, nyelvtanilag és tartalmilag helyes beszéde, magatartása hatást gyakorol a gyermek személyiségfejlődésére, későbbi értékrendjére, ezért példaértékűnek kell lennie. Kisgyermeknevelőink tudatában vannak felelősségüknek, így minden gyermek számára a saját egyéni igényeinek legmegfelelőbb ellátást képesek nyújtani. A kisgyermeknevelői hivatás feladatköre ennél komplexebb, mivel lényeges a szülőkkel, a családdal való kapcsolattartás, kommunikáció minősége,

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

melynek az elfogadást, partnerkapcsolatot kell tükröznie, ugyanakkor a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartásával, szakmai tudásának birtokában támaszt is kell nyújtania.

5. BÖLCSŐDÉNK FELADATA, TEVÉKENYSÉGE

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében alapfeladatunk a személyes gondoskodás keretein belül, a szociális és gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, szakszerű nevelése, gondozása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. törvény 42.§ (1) bekezdése értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A fenntartó önkormányzat 2019 szeptemberétől 5 fő hátrányos helyzetű gyermek ellátását vállalta. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

A szolgáltatás célja, hogy a Hátrányos Helyzetű gyerekek számára az esélyegyenlőség minél korábbi életkortól biztosítva legyen.

Integráció keretében végezzük továbbá a sajátos nevelési igényű gyermek rehabilitációját, melyhez szükséges a speciális szakmai háttér biztosítása. A területi Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztőpedagógusa korlátozott számban tudja a gyerekeket ellátni, és korai fejlesztését végezni. A járásban működő alapítvány évek óta jó eredményekkel tudja segíteni a környékbeli települések érintett gyermekeinek fejlődési támogatását, de jelenleg mindkét szolgáltatás bölcsődén kívül történik, esetenként több tíz kilométer távolságra városunktól. Az elmúlt években egyre nagyobb igény jelentkezik a korai fejlesztésre, melynek támogató helyszíne lett a Bölcsőde.

Bölcsődénk gyermekvédelmi munkatervét az 5. számú melléklet tartalmazza.

6. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK, LEMONDÁSÁNAK MÓDJA

A 15/1998. évi NM rendelet értelmében bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31. napjáig vehető fel, melyben a 3. életévét betölti. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. Tv. 42.§ (1) értelmében amennyiben a gyermek nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig tovább gondozható a bölcsődében. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életév betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31.-ig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti.

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, a felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik. A gyermekek felvételéről, az ellátás igénybevételenek lemondásáról, megszüntetéséről az 1997.évi XXXI. törvény, a 15/1998 NM rendelet figyelembevételével készült Felvételi Szabályzat rendelkezik, melyet a Budakeszi Város Önkormányzatának képviselő-testülete elfogad.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

A bölcsődei térítési díjakról a 328/2011. sz. Kormányrendelet figyelembevételével a képviselő- testület dönt. A mindenkor hatályos felvételi szabályzatot, valamint a térítési díjakról szóló Önkormányzati rendeletet a Budakeszi Önkormányzat honlapján, az Intézményi oldalakon tesszük közzé.

Bölcsődénkbe a Budakeszi lakcímmel rendelkező, és életvitelszerűen ott tartózkodó, valamint ellátási szerződéssel rendelkező települések, illetve Pest megye és Budapest területén élő családok gyermekei vehetők fel. Intézményünkbe a Budakeszi lakcímmel rendelkező, és életvitelszerűen ott tartózkodó, valamint a Budakeszi Önkormányzat által fenntartott intézményben dolgozó, ezen túl az ellátási szerződéssel rendelkező településeken élő családok gyermekei elsőbbséget élveznek.

A felvételi igényeket a Mosolyvár Bölcsődébe, az Intézmény vezetőjéhez lehet benyújtani. Fő beiratkozási időpontunk, az óvodai beiratkozással összhangban, a Budakeszi Önkormányzat által elfogadott időpontban történik, melyet a Budakeszi Önkormányzat honlapján, az Intézményi oldalakon teszünk közzé. A felvételi kérelmek benyújtása a megüresedett férőhelyekre egész évben folyamatos.

Az ellátás megszűnése, megszüntetése:

A Gyvt. 42.§ (4) bekezdése és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 43.§ (1) bekezdése értelmében megszűnik az ellátás, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ér. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 1-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde az előzőeken túl végezheti a fogyatékos gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is. A bölcsődei ellátás keretében a Kt. szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 43.§ (2) bekezdése értelmében, meg kell szüntetni az ellátást, ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek egészségét. A bölcsőde orvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (kisgyermeknevelő, gyógypedagógus, pszichológus stb.) véleményét is kikéri.

7. A BÖLCSŐDE SZOLGÁLTATÁSAIRÓL VALÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA

Bölcsődénkben történő felvételtől, a szülőket írásban tájékoztatjuk, amikor közöljük az első szülői értekezlet időpontját is. A felvételt követően a szülők a bölcsődében szülői értekezlet, vagy egyéni megbeszélés formájában kaphatnak részletes tájékoztatást a bölcsődei szokásokról, napirendről. Itt bővebb tájékoztatást adunk a felvételhez szükséges beszerzendő dokumentumokról, bölcsődei szokásokról, beszoktatás menetéről. A felvétel az adaptáció első napjától valósul meg. Egyéb kérdésekkel megkereshetik a bölcsődevezetőt, a vezetői fogadóórák alakalmával, előre egyeztetett időpontban.

Az előre meghirdetett bölcsődeköztöltő alkalomával megismerhetik a családok gyermekük kisgyermeknevelőjét, a csoportszobát, játszókertet, napirendünket. Ezzel párhuzamosan tájékozódást biztosítunk az Budakeszi Önkormányzati Intézményi honlapján, telefonon, e-mailben, az Intézmény által kiadott Tájékoztató füzet segítségével, továbbá a bölcsődében jól látható helyeken kifüggesztett információk, és a gyermek családi füzeté által. A szülők kérésükre, a Bölcsőde Szakmai programjába, a gyermek törzslapjába is betekintést nyerhetnek.



/Maria Montessori

8. SZAKMAI MUNKA ELLENŐRZÉSE

Bölcsődénkben a Mosolyvár Bölcsőde Szakmai Programja alapján végezzük tevékenységünket mely a Bölcsődei nevelés országos Alapprogramja szerint elkészült. Intézményünk valamennyi egysége, működése során köteles, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 10. melléklet alapján a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott alapelvek betartására. A szakmai munka minőségbiztosítását a jól képzett szakdolgozók, az Intézményvezetői, vezetői ellenőrzéseken látottak megbeszélése mellett a Módszertani Központ Szakmai segítő munkája is garantálja. Bölcsődénkben szeretnénk megvalósítani a csoportokban folyó gyermekellátás ellenőrzésének folyamatosságát, rendszerességét. Az Intézményvezető évente 4 alkalommal végez szakmai látogatást, és értékeli a Bölcsődében folyó munkát.

9. HAGYOMÁNYOK, PROGRAMOK

Az ellátás minőségének fenntartása, a bölcsődénk jó hírének megőrzése elsődleges célunk, melynek egyik fontos módja, hogy évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódóan különböző programokat szervezünk a gyermekeknek, családoknak.

Az újonnan felvételt nyert gyermekek szülei számára szülői értekezletet tartunk, családlátogatási és beszoktatási tervezetet készítünk, még szeptember előtt **nyitott kapuk program** keretében ismerkedős napra hívjuk a gyerekeket, szülőket, ahol együtt tölthetnek egy szombat délelőttöt a gyermek leendő csoportszobájában azokkal a kisgyermeknevelőkkel, akik majd meghatározó személyek lesznek a gyermek bölcsődei élete során. Ezt követően a gyermek saját kisgyermeknevelője a társ-kisgyermeknevelővel együtt **meglátogatja a családot** otthonában, azzal a céllal, hogy a gyermek, a számára biztonságot nyújtó otthoni környezetben is ismerkedhessen a jövőbeli kisgyermeknevelőjével. A gyermek bölcsődei **beszoktatásánál a fokozatos**, szülővel történő adaptációt valósítjuk meg, mely segíti a gyermek számára az új környezet megismerését, a szülő pedig betekintést nyerhet a bölcsődei életbe, napirendbe, szokásokba.

A nevelési-gondozási év során tervezett programjaink alkalmával is számítunk a szülők részvételére. **Szülő csoportos beszélgetésekre, családi játszó délutánokra, szülői Workshopra** invitáljuk, várjuk a családokat. A szülők aktív részvételére számítunk az **Adventi készülődés** időszakában, (családi délután formájában a mézeskalácssütés), majd a **Farsang** alkalmával. **Apák Napi délutánt** tervezünk az édesapák számára, majd **Anyák Napján közös uzsonnára várjuk az anyukákat**. Igazi közösségi programként tervezzük a **Gyermeknap** megünneplését, majd az óvodába felvételt nyert gyermekeinktől való búcsúzást, **évváró családi pikniket** tervezünk, szintén szüleik jelenlétében. Szülők együttműködésével képzeljük el bölcsődei udvarunk szépítését, valamint részt veszünk kihívás napján, dolgozók, gyerekek, szülők bevonásával. Ezek a közös élmények, emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, nagymértékben hozzájárulnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Különösen fontosnak tartjuk az identitások kialakítása érdekében is, az ünnepekről való méltó megemlékezést, a népszokások, néphagyományok megőrzését, a múlt értékeinek meglátását és beépítését mindennapjainkba.

A családi programok mellett a gyermekek számára szervezünk Szüreti, Szent György napi, Márton napi mulatságot, Mikulás várást, Adventi készülődést, húsvéti csoki tojás keresést. A Föld Napja alkalmából



/Maria Montessori

virágpalántákat ültetünk a gyerekekkel, melyeket ezt követően ők gondoznak, locsolnak. Az állatok világnapját szintén kiemelten kezeljük. Tervezünk továbbá interaktív bábszínházak szervezését és folytatjuk a zenei délelőtti foglalkozásokat úgy kisgyermeknevelőink, mint a Tesz-Vesz muzsika segítségével. Születésnap alkalmából megköszöntjük a gyermekeket. Valamennyi programunk célja a gyermekek tapasztalatainak bővítése, illetve az együtt megélt élmények által történő személyiségfejlesztés és a közösségépítés. A programok megvalósulását segíti Alapítványunk, a Mosolyvár Bölcsődéért Alapítvány.

9.1. CSAPATÉPÍTÉS

A magas színvonalú gyermekellátás csak akkor tud megvalósulni, ha dolgozóink magukénak érzik a célokat, ha pszichésen, érzelmi és mentálisan is jó állapotban vannak, és csapatként tudunk együtt dolgozni. Ennek érdekében csapatépítő kirándulást tervezünk, április 21-én a Bölcsődék napja alkalmával. Különösen nagy gondot kell fordítanunk a továbbiakban is a közösség építésére, erősítésére, mivel a pályán nagyon nagy a fluktuáció.

10. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGVÉDELME

Bölcsődénkben a gyermekek, szülők és az ellátást végzők személyiségi jogainak védelme alapvető feladat. A jogokat és a kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe”, „A bölcsődei munka etikai kódexe (tervezet) tartalmazza. Minden gyermeknek joga van egészséges, boldog, tartalmas gyerekkort élnie, hogy kiegyensúlyozott, a nehézségekkel, problémákkal bátran szembenéz, azokat elviselni, megoldani képes, boldog felnőtté váljon. Ennek elérése céljából biztosítjuk a **gyermekek mindenek felett álló érdekének és jogainak érvényesítését, a diszkrimináció tilalmát és az esélyegyenlőség biztosítását.** A gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával foglalkozik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviselői Fórumot működtet. A Fórum tagjainak megválasztása a csoportokba felvett gyermekek szülei közül választják a jelenlévők szavazati többségével. A megválasztott képviselő egyetértésével elérhetőségéről a szülőket a bölcsődei csoportvezető tájékoztatja. A Szülői Fórum munkája az „alakuló üléstől” kezdve folyamatos.

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembevételével végzi.

10.1. SZÜLŐI JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását-nevelését bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől, • a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat. **A szülő kötelessége, hogy**
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön
- az intézmény házirendjét betartsa.



/Maria Montessori

10.2.. GYERMEKI JOGOK

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban - nevelésben részesüljön.

10.3.. SZÜLŐI ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM

Szülői fórum célja.

A bölcsődével, a Bölcsődei felvételi szabályzat alapján intézményi jogviszonyban álló gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez való segítségnyújtás.

A Szülői fórum feladata.

- “A bölcsődei gondozás, nevelés minimum feltételei és a szakmai munka részletes szempontjai”- címmel kiadott módszertani levélben megfogalmazottak szerint, a bölcsőde kapcsolatairól szóló gyermeki és szülői jogok és kötelezettségek érvényesülésének figyelemmel kísérése. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervezetek az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, illetőleg a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézményi dolgozók kötelezettségszegése miatt, - a házirendben foglaltak szerint benyújtott panasz kivizsgálása, és a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról való tájékoztatás adása a panaszt tevő részére.
- Részt vesz a család és bölcsőde együttműködését szolgáló rendezvények szervezésében és lebonyolításában.
- Szervezi és aktivizálja a szülőket a bölcsődei program támogatására.
- Megvizsgálja az előterjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- 15 napon belül írásban értesíti a panasztevőt.
- Az érdekképviselői fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásával.

Tagjai:

Intézmény fenntartói köréből: 1 fő

Intézmény dolgozói részről: 2 fő

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Szülői oldalról: 4 fő, akiket az első szülői értekezleten a szülők megválasztanak

10.4. SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAI, KÖTELEZETTSÉGEI

Bölcsődénkben a gyermekek, szülők és az ellátást végzők személyiségi jogainak védelme alapvető feladat. A jogokat és a kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe”, „A bölcsődei munka etikai kódexe (tervezet) tartalmazza.

A szociális ágazatban dolgozó személyek számára biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberiség méltóságukat, és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A munkavállaló kötelezettsége, hogy

- magas szintű, biztonságot nyújtó ellátásban részesítse a rábízott gyermekeket.
- az épület állagát védje
- a házirend betartására felhívja a szülők figyelmét

Szakmai programunk kapcsolódik az ENSZ „Egyezmény a gyermekek Jogairól” –című dokumentumokban rögzített és az általános emberi és etika alapelvekhez.

A gyermekek érdekérvényesítése, a gondozásban – nevelésben részt vevő személy számára törvényi kötelezettséget jelent.

11. TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

A jogok és tájékoztatási kötelezettség vállalását a bölcsődei felvételtkor kötött megállapodás rögzíti.

Tájékoztatást kapnak az érdeklődők elektronikusan, (honlapok) fizikálisan (újság), és személyesen.

Beiratkozással kapcsolatban: Budakeszi Város Önkormányzata hivatalos honlapjáról

Budakeszi Hírmondó/ helyi újságból

Szakmai munkáról:

Első találkozáskor

Bölcsőde kóstolható nyílt napon

Szülői értekezleten

Szülőcsoportos beszélgetéseken

Gyermek fejlődéséről:

Családi füzetben

Fogadóórákon

A szakmai program a bölcsődevezető irodájában és minden gyermekcsoportban megtalálható. A beszoktatási időszak alatt, amíg a szülő várakozik, megkapja elolvasásra a szakmai programot.



/Maria Montessori

12. ÉTKEZTETÉS

Bölcsődénkben 1 melegítő/tálaló és 1 tálaló konyha működik. Az étrendet a korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembevételével szakképzett élelmezésvezető, dietetikus tervezi és állítja össze. Az aktuális, heti menü megtekinthető a falóújságon. Igyekszünk az egészséges táplálkozást szem előtt tartani, a HACCP követelményeknek megfelelni.

A kisgyermek életkorának megfelelő, korszerű, egészséges táplálékot a Közbeszerzési pályázatban kiírt, bölcsődei étkezést biztosító pályázat nyertese biztosítja. A bölcsődei térítési díjakról 328/2011. sz. Kormányrendelet figyelembevételével a képviselő-testület dönt.

Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a gyermekek a bölcsődei négyeszeri étkezés alkalmával az ajánlott napi energia-és tápanyag tartalom 75%-át megkapják. Az étrend igazodik az életkori sajátosságokhoz, változatos, idényszerű. A gyermekek saját szükségleteiknek megfelelő mennyiséget fogyaszthatnak. Diétás étkeztetést biztosítani tudjuk és az egyéni érzékenységeket is figyelembe tudjuk venni a gyermekeknél.

13. HUMÁNERŐFORRÁS

A gyermekek nevelését, gondozását a kisgyermeknevelők végzik, a magas szintű ellátás azonban nem valósulhatna meg a segítő technikai személyzet munkája nélkül. A gyermekek környezetének tisztasága, a különböző, - a folyamatosságot segítő - elkészítő munkák végrehajtása, a minden tekintetben korszerű és ízletes étkezés biztosítása mind az ő feladatuk. A megvalósult férőhelybővítéssel a dolgozói létszám is emelkedett. Törekvésünk, hogy olyan kollégákkal tudjunk együtt dolgozni, akik szakmai tudatossággal, elhivatottsággal rendelkeznek, és egyben elfogadják, és képesek azonosulni a mi szakmai értékeinkkel. Kiemelt feladatunk az új kollégák fogadása a közösségbe való beilleszkedésük segítése, és a megnövekedett dolgozói létszám miatt a csapatépítés folytatása. A jó munkahelyi légkör elengedhetetlen a minőségi szakmai munka nyújtásához is, így igyekszünk folytatni a hagyományokat a munkatársakkal közös programok talaján, melyek közül főként a kirándulás megszervezése hangsúlyos. Célunk a gyermek fejlettségét, egyéni igényeit a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vevő magas színvonalú nevelés, gondozás megvalósítása, továbbá a szülőkkel való partnerkapcsolat kialakítása és megtartása.

Az intézmény foglalkoztatottjainak foglalkoztatási jogviszonya: közalkalmazott, jogviszonya a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szerinti közalkalmazotti jogviszony

Személyi feltételek:

A dolgozói állomány létszáma 32 fő

- ⇒ 1 fő intézményvezető (*A bölcsődevezető munkáltatói jogkörrel rendelkezik*)
- ⇒ 1 fő intézményvezető helyettes
- ⇒ 1 fő adminisztrátor/bölcsőde titkár
- ⇒ 17 fő kisgyermeknevelő
- ⇒ 1 fő gyógypedagógus vagy szülő-gyermek konzulens
- ⇒ 1 fő mosónő

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- ⇒ 6 fő dajka
- ⇒ 2 fő tálalókonyhai személyzet
- ⇒ 1 fő gondnok
- ⇒ 1 fő házi gyermekfelügyelet

Az ellátás 12-14 fős csoportokban történik, a gyermekek korosztályához igazodva. Szakmai munkánkat a szakmai felügyeleti szerv által előírt módszertani levelek alapján szervezzük és végezzük. A kisgyermeknevelők szakképzettsége a törvényi előírásnak megfelelő, a bölcsődei dajkák képzése folyamatos.

A bölcsőde működésének törvényi feltétele helyi házi gyermekorvos és üzemorvos alkalmazása.

14. BÖLCSŐDEI GONDOZÁS – NEVELÉS ALAP PROGRAMJA

14.1. RENDELKEZŐ HIVATKOZÁS

- A bölcsődei nevelés – gondozás szakmai szabályai – Módszertani levél
- Módszertani levelek, útmutatók, standardok
- Általános emberi, etikai alapelvek
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei,
- a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozódott értékek,
- ENSZ „Egyezmény a gyermek jogairól” 1991. évi LXIV. tv
- 1997. évi XXXI. tv a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladataitól és működésük feltételeiről.
- 14/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 235/1997. (XII.17.) kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szociális szakvizsgáról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- Budakeszi Város Önkormányzata képviselő-testületének 9/2004. (II.27.) Ör. Számú rendelete a gyermekvédelem helyi rendszeréről.

A törvényi előírások betartása és a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlatának alkalmazása a szakmai munka minimum követelménye.



/Maria Montessori

14.2. SZAKMAI CÉL, FELADAT

A gyermekek napközbeni ellátásának **célja**, hogy rugalmas, a kisgyermek egyéni igényeihez, érdekeihez igazodó jó minőségű ellátást biztosítson. A családi nevelést kiegészítő, a szülőkkel együttműködő, értékeket közvetítő szeretetteljes, biztonságot nyújtó, toleráns, gyermekközpontú bölcsődei élet megteremtésére és fenntartására törekszünk. Közvetítői és mintái kívánunk lenni a kisgyermeknevelés tudományos kutatásaira épülő új nevelési elveknek, módszereknek.

A kora gyermekkori intézményes nevelés egyik **feladata**, hogy erősítse a szülői kompetenciát és szakértelemmel segítse a szülőket a nevelési problémák megoldásában. Ehhez nagyon fontos, hogy kölcsönösségen alapuló szoros együttműködés alakuljon ki. Célunk, hogy elősegítsük a kisgyermek egészséges személyiség fejlődését. Egészséges személyiség csak olyan közegben bontakozhat ki, ahol a kisgyermek biztonságban érzi magát. Bizalmat, megértést, odafigyelést érez, segítséget kap. Ezt csak olyan közeg képes biztosítani, amely tiszteletben tartja a gyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, képességeit, jogait, és tudatosan épít az aktivitására és felnőni akarására. Legfontosabb feladatunk, hogy a bölcsődébe kerülő, az otthon biztonságából kiszakadó kisgyermeket minél kevesebb pszicho-szomatikus károsodás érje.

A bölcsődei munka színvonalát a kisgyermeknevelő személyisége határozza meg. Az a személy alkalmas a kisgyermeknevelői munkára, aki jól kialakult stabil szakmai és morális emberi értékrenddel bír.

A gyerekekkel, szülőkkel való kapcsolatban meghatározó a kisgyermeknevelő lelkiileg érett személyisége, segítő, támogató magatartása, az ilyen kisgyermeknevelő mindig belső etikai parancs és lelkiismeret alapján végzi a munkáját.

Általános feladatok

- A bölcsődei ellátás, tervezett szolgáltatás kidolgozása, figyelemmel kísérése
- Az ellátás jó szerveztségének megteremtése
- A működés személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása
- Prevenció, balesetvédelem
- Panaszjog gyakorlásának biztosítása
- Fenntartó-, és társintézményekkel való együttműködés feltételeinek megteremtése
- Minőségi élelmezés feltételeinek biztosítása
- Infrastruktúra feltételeinek biztosítása
- Kínálat szükséglet összehangolása

A magas színvonalú ellátást biztosítja a jó munkahelyi légkör, ahol az ellátottak és ellátók is jól érzik magukat.

14.3. SZAKMAI FELKÉSZÜLTÉG BIZTOSÍTÁSA

Kiemelt szempont a munkatársak felkészítése az új feladatokra, elvárásokra. Ennek érdekében hangsúlyt fektetünk a továbbképzésére, folyamatos képzésre, önképzésre. Az önképzést **szakmai könyvtár folyamatos bővítésével biztosítjuk.**



/Maria Montessori

Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet az 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a vezetőknél a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezető képzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet, valamint a dolgozóknak a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet tartalmaz.

Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A négy éves képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni.

- Akkreditált képzések – négy éves tervzetnek megfelelően
- Intézményen belüli házi továbbképzések
- Önképzés

15. BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

Bölcsődénkben megvalósuló nevelési-gonozási alapelvek

A programok biztosítása, a család- bölcsőde kapcsolatának folyamatos, a gyermek érdekeit szolgáló fenntartása mellett a legfontosabb feladatunk a hétköznapi ünnepek varázslásában rejlik. Külön figyelmet fordítunk arra, hogy „itt-és most” helyzetekben, tevékenységhez, évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódó énekek, mondókák és az alkotáshoz szükséges kellékek (gyurma, festék, ceruza, papír, termékek stb.) színesítve a gyermek bölcsődei életét, és sokrétű fejlődésére módot adva. Nevelői munkánk során a szülők számára is elérhető, az aktuális évszaknak megfelelően összeállított Nevelői **Programot** készítünk. Bölcsődénk Szakmai Programja, „A bölcsődei nevelés-gonozás szakmai szabályai” módszertani levélben leírt alapelvek jelentik a prioritást.

A CSALÁD RENDSZERSZEMLELÉLETŰ MEGKÖZELÍTÉSE

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A KORAGYERMEKKORI INTERVENCIÓS SZEMLELÉLET BEFOGADÁSA

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A CSALÁDI NEVELÉS ELSŐDLEGES TISZTELETE

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

gyermek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A KISGYERMEKI SZEMÉLYISÉG TISZTELETE

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A KISGYERMEKNEVELŐ SZEMÉLYISÉGÉNEK MEGHATÁROZÓ SZEREPE

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A BIZTONSÁG ÉS A STABILITÁS MEGTEREMTÉSE

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

FOKOZATOSSÁG MEGVALÓSÍTÁSA

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

EGYÉNI BÁNÁSMÓD ÉRVÉNYESÍTÉSE

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

GONDOZÁSI HELYZETEK KIEMELT JELENTŐSÉGE

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A GYERMEKI KOMPETENCIAKÉSZTETÉS TÁMOGATÁSA

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

16. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL

A gyermek nevelése elsősorban a szülők, a család joga és kötelessége. Az intézményes nevelés ehhez ad segítséget.

„A bölcsődének, családnak közös feladata felelősséget vállalni a gyermek gondozásában, nevelésében, ezért arra kell törekedni, hogy összhangot teremtsünk a bölcsődei és családi nevelés között” (Tardos Anna)

A bölcsődébe kerülés minden gyermek és szülő számára nehézségekkel teli időszak. A bölcsődének, kisgyermeknevelőnek elsődleges feladata átsegíteni a családot ezeken a nehézségeken.

„A bölcsőde iránt érdeklődő családokkal együtt kell működni a gyermek érdekében. A bölcsődék a szülővel szimmetrikus kapcsolatot kialakító magas színvonalú szakmai ismeretekkel rendelkező nevelőpartnerként működnek. A szülőkkel való jó kapcsolat kialakításában az egyéni és csoportos beszélgetések kiemelkedő jelentőségűek.”³

³ GYN 2007. 13.old ⁴ ANKÉT

1985. 87. old.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Szakmai igényünk, hogy olyan partneri viszony alakuljon ki a szülők és a kisgyermeknevelők, a bölcsőde között, ami a gyermek egészséges személyiség fejlődését, a bizalom elnyerését szolgálja. Ez akkor lehetséges, ha a bölcsődék „kinyitják” a kapuikat a szülők előtt.

Tardos Anna szavaival élve: „A nyitottság nem csak a bölcsőde ajtajának kitérésén múlik, hanem elsősorban azon, hogy a szülő és a kisgyermeknevelő nyitott legyen egymás iránt. Hogy a kisgyermeknevelő és a szülő kapcsolatát egyik oldalról se jellemezze kioktatás. Hogy a gyermek érdekében próbáljanak meg együtt megoldást keresni, s egymás érveire figyelni, egymás segítségére lenni. Ehhez kölcsönösen keresni kell a közeledés módját.”⁴

A közeledést, a partneri viszonyt tudatosan kell alakítani az egész bölcsődei élet alatt. Ehhez az alábbi lehetőséget biztosítjuk.

Első találkozás

A szülő bölcsődei ellátás iránti igényét jelenti be. Ekkor rövid tájékoztatás kap a bölcsődében folyó szakmai munkáról, a felvétel feltételeiről és módjáról, valamint betekintést nyerhet az intézmény életébe.

Gyermekfelvétel

A bölcsődei jelentkezés és felvétel rendjét a „**Felvételi szabályzat**” rögzíti.

A bölcsődei beíratás törvényi előírásnak megfelelően egész évben folyamatos, a fő beíratási időszak az óvodai beíratkozással összhangban, minden év április-május időszakban történik, a Mosolyvár bölcsőde vezetésével egyeztetve előre meghirdetett időpontban. A jelentkezők és a felvételre javasolt gyermekek listáját elküldjük a felvételi bizottsághoz. A felvételtől a szülőket a felvételi szabályzatban meghatározottak alapján, írásban értesítjük.

Szülői értekezlet

A felvételt nyeri szülőknél kezdő szülőértekezletet tartunk, ahol részletesen megismerhetik az intézmény működését, szakmai munkáját, a kisgyermeknevelőket, valamint a csoportokat, csoportbeosztást. Közös kialakítjuk a beszoktatási ütemtervet. Az év folyamán az aktualitásnak megfelelően tartunk szülői értekezletet, melyről a szülőket írásban értesítjük.

Bölcsődékóstolató

A felvételt nyert gyermekeket és szüleit ismerkedésre hívjuk augusztus hónapban. Célunk, hogy a gyermekeket sok pozitív élmény érje, az ismerős környezet enyhítse az adaptációs nehézségeket.

Szülőcsoportos beszélgetések

A bölcsődének, a kisgyermeknevelőknek, a szülőket - mint a gyermek elsődleges nevelőjét - a családi nevelés értékeinek tudatosítása által, segítenie kell abban, hogy szülői szerepükben megerősödjenek. Szükség esetén, a lehetőségekhez mérten törekedni kell a nevelési hiányosságok kompenzálására, korrigálására. Véleményem szerint minél korábban nyújtunk segítséget, annál nagyobb az esély arra, hogy a gyermekek egészséges személyiséggé fejlődjenek, boldog gyermekként éljenek, s a szülőknél minél több



/Maria Montessori

örömet okozzon a gyermek, a gyermeknevelés. A nevelési helyzetek megvitatása a szülői álláspontot vagy megerősítheti, vagy módosíthatja a szülő belátása alapján. (KISSNÉ 2010)

Ehhez ajánljuk a szülőcsoportos beszélgetéseket, melyeken aktuális, a szülőket érdeklő nevelési kérdések kerülnek megvitatásra a kisgyermeknevelők vezetésével. A témák iránti igényt az első szülői értekezleten mérjük fel.

Családlátogatás.

A családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek otthoni környezetben való megismerése segíti az adaptációt. Törekszünk arra, hogy a családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor. Elengedhetetlen, hogy a *kisgyermeknevelő* ismerje a családlátogatás jelentőségét, a családlátogatáson hivatásának megfelelően viselkedjen, a szülők felé hitelesen képviselje azt, hogy a családlátogatás előnyös a gyermek szempontjából.

A családlátogatást a módszertani ajánlás szempontjai szerint végezzük.

Fogadó órák

A személyes jellegű problémák megbeszélésére biztosítjuk, előzetes bejelentés esetén, szülők igénye alapján, időpont egyeztetés után.

BESZOKTATÁS (ADAPTÁCIÓ)

A beszoktatást minden esetben a módszertani irányelvek alkalmazásával végezzük.

Beszoktatási lehetőségek:

- anyával, szülővel történő beszoktatás
- fokozatos beszoktatás – szülő nélkül.

A beszoktatás időtartama általában két hét, de mindig figyelembe vesszük a kisgyermek igényét, terhelhetőségét.

Az anyás beszoktatás átsegíti a kisgyermeket az adaptáción. Az anya biztonságot adó jelenléte mellett a kisgyermek bátran fordul a külvilág felé, fogadja a kisgyermeknevelő közeledését. A beszoktatás alatt a szülők megfigyelhetik a bölcsődei gondozó-nevelő munkát, kisgyermeknevelő gyerekekhez való viszonyát, konkrét nevelési helyzeteket láthatnak, értékelhetnek, tehetnek magukévá.

A szülő nélküli fokozatos beszoktatás biztosítja, hogy a kisgyermek fokozatosan alkalmazkodjon az új környezet, hogy ez a helyzet minél kevesebb megterhelést okozzon.

A szülő és kisgyermeknevelő kapcsolata is meghatározza a kisgyermek bölcsődei adaptációját, hatással van az egész bölcsődei életére. A gyermek iránti figyelem, szeretetteljes odafordulás, a kisgyermeknevelő szakmai tudása, a szülővel szembeni empátiája, magatartása segíti, hogy a bizalom kialakuljon.

A beszoktatás sikere nagyban múlik azon is, hogy a kisgyermek az új környezetben milyen hamar talál egy olyan személyt, támaszt, aki mellett biztonságban érzi magát. Ezt a támaszt a saját kisgyermeknevelő biztosítja. Lehetőségekhez képest arra törekszünk, hogy az adott időben egy kisgyermeknevelő egy gyermeket szoktasson.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Mi leginkább a fokozatos, anyás beszoktatást javasoljuk. Tapasztalatunk szerint a szülők szívesen fogadják ezt a lehetőséget, hiszen ezáltal nem passzív szenvedője, hanem aktív résztvevője lesz a gyermeke első közösségi élményének, ami erősíti a kompetencia érzését.

SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ

A sikeres nevelőmunka alapja a személyi és tárgyi környezet állandósága. A személyi állandóságot saját kisgyermeknevelő rendszer biztosítja, ő a legfontosabb tényező a gondozó nevelő munkában. A csoportban 5-7 kisgyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz, ez a szakmai munka alapja.

A saját kisgyermeknevelő fokozottabban felelős a „saját” gyermekéért. Ő kíséri figyelemmel a fejlődését, regisztrálja a változásokat a családi füzetben, gyermek-egészségügyi törzslapon.

A rendszer előnye, hogy jobban megismerik egymást, személyesebb kapcsolat alakul ki, több figyelmet érezhet a gyermek, s a kisgyermeknevelő jobban számon tudja tartani a kisgyermek egyéni igényeit.

kisgyermeknevelők az „ölelkezési időben” (amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van), a „saját” gyermekeit gondozza, neveli. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy szükség esetén a társ kisgyermeknevelő gyerekeire nem figyel.

A saját kisgyermeknevelő a gyermekek bölcsődébe kerülésének első napjától az óvodába távozásig marad a kisgyermek gondozója, nevelője.

„Bölcsődei nevelőmunka egyrésztől akkor tekinthető sikeresnek, ha a kisgyermeknevelő elegendő melegséget ad a rábizott gyermekeknek. Az ösztönös anyai érzéseit háttérbe szorítva a gyermek fejlődését segíti.” (Tardos) Másrésztől a jó kapcsolat, az együttműködés alapja a feltétel nélküli elfogadás és bizalom. A hiteles kommunikáció, értő figyelem, empátia és érzelmi támogatás segíti a szülőket, hogy a gyermeküket „elengedjék”, bízzanak a kisgyermeknevelőkben. Tapasztalatom szerint a bizalmi viszony kialakulásának alapfeltétele: a szülők biztosak abban, hogy a gyermekük szeretettel van körülvéve, biztonságban van a kisgyermeknevelő mellett.

Minden, ami a gyerekekkel történik, minden, ami a tapasztalatait befolyásolja-, neveli őt.

„Legnagyobb mértékben azok a tapasztalatok hatnak rá, melyeket a róla gondoskodó felnőtt révén szerez arról, hogy mennyire figyel rá, megérti-e az igényeit, válaszol-e a jelzéseire, szavaira, ad-e segítséget a nehézségek leküzdéséhez, támogatja-e a próbálkozásait, kívánságait.” (Tardos)

Leghatásosabbak azok a nevelők, akik úgy közvetítik az értékeket, hogy kongruensek önmagukkal, cselekedeteiket áthatja az adott helyzet megértése és az a törekvés, hogy jó viszonyban legyenek a gyermekkel.

GYERMEKCSOPORT SZERVEZÉSE, NAPIRENDJE

A csoportok létszámát jogszabályi előírások határozzák meg. A lehetőségekhez képest törekszünk homogén csoportok kialakítására. Az azonos életkorú gyerekek hasonló igény szintjét könnyebb kielégíteni.

Ha a felvett gyermekek életkora miatt ez nem lehetséges, akkor a csoporton belül a közel azonos korú gyermekek egy kisgyermeknevelőhöz kerülnek.

Napirend



/Maria Montessori

A napirend a gyermek egy napjának tudatos szervezése, a nevelés váza. Kialakításakor mindig figyelembe kell venni a gyerek korát, életkori sajátosságát, egyéni szükségleteit. A kisgyermeknek nincs időérzéke, ezért fontos a napirend kialakítása. A jó napirend a csecsemő és kisgyermek harmonikus fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges, hiszen a gondozási műveletek egymásutániséga és rendszeressége megkönnyíti a tájékozódást és biztonságérzetet ad. Ez a külső rend segíti a gyermeki személyiség belső rendjének kialakulását is. (önuralom, lelkiismeret)

Feladatunk, hogy az életkori sajátosságokat, egyéni szükségleteket figyelembe véve alakítsuk ki a gyermek napirendjét, és illesszük azt be a csoport napirendjébe. A jól szervezett folyamatos és rugalmas napirend kedvező a gyermeknek, és segíti a vele foglalkozó felnőtt munkáját. Lehetőséget teremt az egyéni bánásmód megvalósítására, ami biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő és a kisgyermek jobban megismerje egymás szokását és reagálását, szoros érzelmi kapcsolat alakuljon ki közöttük.

Kialakítása: az alvási és ébrenléti idő tagolásával történik. Az ébrenléti időt az étkezések és gondozási műveletek több részre osztják. Arra kell törekedni, hogy a játékidőt a gondozási műveletek elhúzódása, elaprózódása és felesleges várakozás ne rövidítse meg. Ennek érdekében folyamatos napirendet alakítunk ki, amit az állandó gondozási sorrend és az egymás után elvégzett gondozási műveletek (pl. cipőcsere, tisztázás, WC használat, kézmosás, étkezés) biztosítanak. A napirend az év folyamán az évszakok, és a gyermek fejlődésével együtt változik.

17.A BÖLCSŐDEI NEVELÉS GONDOZÁS FELADATAI

17.1 CSALÁDOK TÁMOGATÁSA, ANNAK ERŐSSÉGEIRE ÉPÍTVE A SZÜLŐI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A bölcsődei nevelés a családi nevelést kiegészítve szolgálja a kisgyermek fejlődésében. Az első intézmény, ahova a gyermekek érkeznek, ezért szeretnénk a családokkal egy partneri, bizalmi kapcsolatot kialakítani, amely alapját képezi a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődésének.

A harmonikus fejlődés támogatásához fontos, hogy megismerjük a családok erősségeit, akár gyengeségeit. Kisgyermeknevelőink mint szakemberek támogatják a gyermekek egyéni igényeit, szükségleteit, figyelembe veszik a koragyermekkorai neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

17.2 AZ EGÉSZSÉGVÉDELEM, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

Az egészséges életmód kialakulásának feltétele, hogy alapvető szokások és elvek belső szükségletté, meggyőződéssé váljanak, ami hosszú fejlődési-, érési folyamat eredménye. Ennek elérése, kialakítása példamutatással, egészségvédelemmel, egészségneveléssel és jó szokások kialakításával érhető el. Ennek érdekében jó munkakapcsolat kialakítására törekszünk gyermekorvossal és a védőnőkkel.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

A bölcsődei gondozás- nevelés feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, fejlődésének támogatása.

Ezt az egyéni bánásmóddal, a gyermek biológiai szükségleteinek és érési tempójának figyelembevételével biztosítjuk.

EGÉSZSÉGVÉDELEM

A bölcsődei nevelés kiemelt feladata az egészségvédelem és a prevenció (megelőzés), amelynek alapozó jellegük van. Ez szoros kapcsolatban áll a gondozással a testi, lelki, érzelmi, értelmi neveléssel és aszociális fejlődéssel.

A bölcsődei dolgozók évenkénti alkalmassági vizsgálata megtörténjen.

KULTURHIGIÉNÉS SZOKÁSOK KIALAKÍTÁSA

A csecsemő és kisgyermekkorban a nevelés egyik alapvető módszere a szokások kialakítása. A szokás begyakorolt cselekvéssor, ami a szervezet alkalmazkodását segíti a meghatározott sorrendben ismétlődő külső hatásokhoz. Szokások kialakításával tehermentesítjük a tudatot. A szokássá alakult automatikus cselekvésre már nem kell odafigyelni, elvégzése szükségletté válik.

Feladatunk a szokások kialakítása során:

- jó példát mutassunk
- biztosítsuk a tárgyi feltételeket
- vegyük figyelembe a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéni fejlődési ütemét
- támogassuk önállósodási törekvéseit
- adjunk lehetőséget a rendszeres ismétlésre, gyakorlásra
- ügyeljünk a fokozatosságra
- következetesen, a munkánkat egyeztetve alakítsuk ki a helyes szokásokat.

A szokáskialakítás és a higiénés nevelés szorosan összefüggenek egymással (WC használat után kézmosás, a kézmosás menete, étkezés után szalvéta használat.)

Bizalmas, szeretetteljes, kapcsolat elősegíti a helyes szokások kialakulását, hiszen a kisgyermek a szeretett személy elismerésére vágyik, hozzá akar hasonlítani, őt utánozza.

Feladatunk, hogy segítsük az önállóság kialakulását, figyeljük jelzéseit, támogassuk kezdeményezését, aktivitását, nyerjük el a bizalmát. Törekszünk az együttműködésre.

Az önállósodás a mindennapi életből adódik. Feltétele, hogy a kisgyermek aktív résztvevője legyen a vele történő eseményeknek. Minden olyan műveletet, amit már el tud végezni, el is végezhesen.

Munkánkban érvényesüljön:

- A gyermek tisztelete, elfogadása
- Szó – mozdulat – arckifejezés - tevékenység összhangja
- Választási lehetőség biztosítása



/Maria Montessori

- A gyermek kompetenciája (viselkedésével hatni tud az őt gondozó felnőttre). A kompetencia léte vagy hiánya befolyásolja az ember hitét saját képességeiben.

Szobatisztaság

Mint minden fejlődési folyamat, a szobatisztaság is bizonyos érési folyamat következtében alakul ki. Feltétele, hogy a gyermek megérjen erre az elhatározásra testileg (érezze az ingert és tudja uralni a záróizmait), értelmileg (értse meg mit várunk el tőle), érzelmileg (a szeretett személy elismeréséért vállalja, hogy nem enged azonnal az ingernek), szociálisan (olyan akar lenni, mint a felnőttek)

Legzavartalanabb fejlődésre akkor számíthatunk, ha a felnőtt kezdettől fogva a gyermek saját kezdeményezésére, saját szándékára és vállalására, kompetenciájára, felnőtt vágyására épít. Nagyfokú figyelemmel és türelem támogatjuk a gyermekeinket abban, hogy megbízhatóan szobatisztává váljanak. A megfelelő öltözet, dicséret, a megelőlegezett bizalom is segíti ezt a folyamatot.

A szobatisztaság alakulásában a gyermekek közt nagy egyéni eltérések tapasztalhatóak. Van, aki elutasítja a bilit, majd hirtelen, szinte egyik napról a másikra szobatisztává érik. Van, aki kisebb- nagyobb megtorpanásokkal, hosszabb folyamat eredményeként lesz szobatiszta.

A szobatisztává válás során előfordulhatnak átmeneti visszaesések. Ha ez a folyamat hosszabb ideig tart meg kell keresni az okot. Az érzelmi biztonság megingása okozhat visszaesést. Ezért fontos feladatunk olyan érzelmileg kiegyensúlyozott, szeretetteljes, bizalmas légkör kialakítása, ahol a gyermek önmaga lehet. Támogatjuk próbálkozásait és segítjük őt ezek véghezvitelében.

Levegőztetés

Az egészséges életmód kialakításához, az ellenálló képesség erősítéséhez nélkülözhetetlen a szabadban való tartózkodás és a mozgás, amit a játszóudvar és a megfelelő játzó eszközök biztosítanak. Bölcsődénk udvara az előírásoknak megfelelő. Fűves rész, szilárdfelületek, homokozó, vízpermetező pancsoló biztosítja a gyermekek biztonságos szabadban való tartózkodását.

A szabad mozgást, változatos tevékenységet a nagyméretű, több funkciós játékok biztosítják

Alvás.

A nyugodt alvás biztosítja az idegrendszer védelmét, ami a fejlődés alapját teremti meg. Ezért fontos a megszokott hely, ágy, időpont, csend, és a nyugalom. A nyugalmat az otthonról hozott "kincs"(párna, cumi, baba) biztosítja. Minden kisgyermeknek saját jellel ellátott korszerű ágyat biztosítunk, tisztántartása a bölcsőde feladata.

A „saját ágy” érzetét adja, hogy minden kisgyermek ágya állandó helyen van, állandó az ágyszomszéd.

Étkezés

Az egészséges életmód kialakításának alapvető kérdése az egészséges táplálkozás. Számos betegség elkerülhető az egészséges táplálkozás segítségével. A táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, így az egész életre meghatározó izlésformáló szerepe van.

Az étkezés nem csak a táplálkozással, a testi fejlődéshez szükséges élelem elfogyasztásával van kapcsolatban, hanem a szociális kapcsolatok alakulását is jelentősen befolyásolja.

A gyermek jó étvágyú, ha örömmel fogyasztja el az ételt, jól fejlődik, jelzi, ha jóllakott, az étkezések után elégedett.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Problémát okoz, ha nem veszik figyelembe a gyermek szükségletét. A kisétkű gyermek nem rosszevő, de rosszevővé válhat, ha bármilyen módszerrel ráveszik, hogy többet egyen, mint a természetes igénye. A dicséret, rábeszélés, jutalom, a figyelemelterelés látszólag szelíd, de mégis csak az erőszak egyik formája. (Tardos A.)

Az étvágytalanság, válogatás, ugyan úgy, mint a túlzott evés, habzsolás is táplálkozási zavar, fel kell rá figyelni, meg kell keresni az okát. Ha az etetés során nem vesszük figyelembe a gyermek igényeit, szükségletét, türelmetlen a felnőtt, aki eteti, az evéshez kellemetlen élmény társul, a gyermeknél étkezési zavarok keletkezhetnek.

Étvágytalanság oka lehet:

- Betegség, rossz közérzet, rossz lelki állapot.
- Rossz evés: Szükségleténél több étel elfogyasztására kényszerítik a gyermeket.
- Válogatós: Ha valamit nem eszik meg, azonnal mást kap helyette.
- Utánozza a szeretett személyt.
- Kövérség: Valamilyen ok miatt a gyermek többet eszik. Ez lehet szeretethiány kompenzálása is.

A napirend kialakítása során lényeges szempontnak tartjuk a kulturált étkezés feltételeinek és szabályrendszerének biztosítását.

Az étkezési kultúra része az esztétikum. Az esztétikus edények, tálalás, szalvétahasználat, az önálló étkezési törekvés támogatása mintát jelent a kisgyermek számára.

A korszerű táplálkozást a bölcsődénkben a régi bölcsőde konyhája biztosítja.

17.3 AZ ÉRZELMI NEVELÉS ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

SZOCIÁLIS VISELKEDÉSI SZABÁLYOK KIALAKULÁSA, POZITÍV MEGERŐSÍTÉS

Szocializáció: az a folyamat, melyben az egyén elsajátítja mindazokat az ismereteket, készségeket és beállítódásokat, melyek lehetővé teszik, hogy többé – kevésbé hatékony tagja legyen a csoportnak és a társadalomnak.

AZ ÉRZELEM A KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÖRTÉNÉSEKHEZ VALÓ VISZONYUNK

„A csecsemő és kisgyermek elsősorban érzelmi lény, érzelmeinek hatása alatt áll. Érdeklődését is elsősorban érzelmei irányítják, figyelmét is az köti le, ami érzelmileg megragadja.” (Dr. Falk Judit) A



/Maria Montessori

cselekvési kedv feltétele, hogy olyan érzelmi állapotban legyen, amiben kedve van aktívnak lenni. Az érzelmi biztonság segíti a reális tárgyi akadályok leküzdésében. A gyermek érzelmi megnyilvánulásai tükrözik lelkiállapotát is.

Az érzelmek befolyásolhatóak, ezért munkánkban kiemelkedően fontos a pozitívumokra való támaszkodás, a pozitív érzelmek megerősítése.

A kisgyermek gondozás során tapasztalhatja leginkább a megkülönböztetett figyelmet, egyéni bánásmódot, ami a szociális biztonságának az alapja. Ha biztonságban érzi magát, mer próbálkozni, kezdeményezni, játszani. Ezek során a kisgyermek megtanulja a helyes cselekvési –, viselkedési módot.

„A csecsemő és kisgyermek szociális alkalmazkodásának egyik sajátos területe a csoporthelyzethez való alkalmazkodás. A három éven aluli gyermekek számára nehéz, hogy 10 - 12 kortársával töltsen az idő egy részét, és osztozzon a felnőtt figyelmén.

Ezek a tapasztalatok meghatározzák a kisgyerekek közérzetét, beállítódását, viselkedésének alakulását. Fokozatosan meg tanul bízni az őt gondozó felnőttben, segítségével a külvilág felé fordul.” (Tardos) Kezdetben csak elfogadja a felnőtt közeledését, később egyre inkább együttműködik, kéréseket teljesít, majd önállóan cselekszik.

Az érzelmi fejlődés, én-tudat és szocializáció szoros kapcsolatban fejlődik egymással.

A kisgyermek társaival való kapcsolata a játékeszközökön keresztül kezdődik, ami sok konfliktus forrása lehet. Fontos, hogy minél jobban elfogadtassuk az együttélési szabályokat, az egymás iránti nyitottság, empátia és tolerancia kialakulását erősítsük.

Vannak pozitívumai is a társas együttlétnak. Két éves kor után az együtt játszás különböző formái mellett megjelenik az egymással való törődés, vigasztalják, segítik egymást, odaadják az otthonról hozott, vigaszt nyújtó macit, babát.

A gyerekek egymás közti viszonya visszatükrözi azt, hogy a felnőttek hogyan bánnak velük és hogyan érintkeznek egymással.

Munkánkban fontos, hogy egységes nevelési elveket alkalmazzunk. A pozitív cselekedeteket hangsúlyozzuk a gyerekeink viselkedésében. Jó példát mutatunk, elkérjük a játékot, megkérjük őket, megköszönjük a segítséget, figyelmesek, kedvesek vagyunk egymáshoz, a gyerekeinkhez. Szocializáció során megjelennek a negatív érzelmek is. Fontos szempont, hogy soha nem a gyermeket, hanem a helytelen cselekedetet minősítjük.

Ha durva, negatív cselekedetet tapasztalunk, szűkszavúan, a kelleténél nem több figyelmet fordítva rendezzük a konfliktust. Mindig igyekszünk kideríteni az agresszivitás okát. Fokozott odafigyeléssel próbáljuk erősíteni a biztonságérzetét. Fontos, hogy a kisgyermek érezze, a pozitív cselekedeteivel jobban fel tudja hívni magára a figyelmet.

A nevelőknek feladata a kívánatos viselkedés, magatartás elérése érdekében, hogy:

- Pozitív érzelmi kapcsolatot alakítson ki a gyermekkel, biztonságot nyújtson.
- Mindig vegye figyelembe a gyermek életkorát, fejlettségét.
- Elvárásait pozitívan fogalmazza meg
- Megtanítsa, minden viselkedésnek van következménye
- Alternatívát ajánljon fel a kívánatos viselkedés elérése céljából
- Tegye egyértelművé, hogy milyen viselkedést, magatartást vár el tőle
- Segítse, támogassa a tapasztalatszerzést

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- A fegyelmezést konkrét eseményhez, kapcsolja
- A korlátok megfogalmazása ne sértse a gyermek önértzetét

Következetes legyen a számonkérés során a szabályok betartására vonatkozóan. A nevelés akkor lehet eredményes, ha megismerjük a gyermek belső világát, érzéseit, gondolatát, véleményét, ha megkíséreljük beleélni magunkat az ő helyzetébe.

NEVELŐI MÓDSZEREK

Nevelés szándékos és célirányos érték közvetítő tevékenység, amelynek célja, hogy fejlessze a nevelt értelmi, erkölcsi és fizikai erőit. Kant szerint „*az ember csakis a nevelés által válhat emberré*”⁴

A kisgyermeknevelő közvetlen, személyes nevelői célzatú magatartása: elvárások, magyarázat, meggyőzés, jó szokások kialakítása, tilalmak megfogalmazása, dicséret, példamutatás.

Ahhoz, hogy a gyermek az elvárásoknak megfelelően viselkedjen, a nevelő követelményt állít fel, az elérendő nevelési cél érdekében. A kisgyermek ezeknek a követelményeknek nem mindig tud megfelelni. Oka lehet az, hogy nem érthető, nem az életkorának, értelmi fejlettségének megfelelő, nem egyértelmű számára a követelmény, nem következetes a nevelő.

Fontos tudni, hogy „*A gyermeknek bizonyos fokú korlátozást és akadályt el kell tudni viselnie ahhoz, hogy kifejlődjön a realitásérzéke.*” (Bagdy). Ezek a korlátok csak akkor töltik be a nevelésben fontos szerepüket, ha kedvesen, de határozottan, következetesen, a gyermek számára érthetően közvetítjük azokat. Így segíthetjük a megfelelő szociális magatartásának kialakulását.

„*A gyermek a szocializációs folyamatnak aktív résztvevője. Ha a család-, vagy a közösségi tagok vele szemben támasztott igényeinek, elvárásainak eleget tesz, jogos vágya, hogy az ő igényeit is figyelembe vegyék. Ezt a kölcsönös igény kielégítést az alku biztosítja.*” (Ranschburg). A korlátozás - engedékenység helyes arányát, idejét, módját fokozatosan, a gyermek érettségét figyelembe véve kell alakítani.

A biztatással ösztönözni lehet a próbálkozásra, erőfeszítésre. Az elismerés, dicséret, jutalom további próbálkozásra serkenti. Vannak helyzetek, amikor más módszereket kell alkalmazni a nevelési cél eléréséhez. A kisgyermek nem látja tetteinek következményét, nem tudja felismerni a veszélyes helyzetet. A tilalmak megfogalmazása és következetes betartatása védi a gyermeket.

A büntetés a szó klasszikus értelmében nem segíti a személyiség egészséges fejlődését.

Tapasztalatom szerint a hatásosabb nevelői módszer, amikor a gyermek azt tapasztalja meg, hogy minden viselkedésnek van következménye, (PL., ha bántja a társát nem játszanak vele, egyedül kell játszania, ha evés közben feláll és elmegy játszani, éhes marad)

Elfogadott volt az a tény, hogy ha a gyermeket dicsérjük, növeljük az önbizalmát. Ez csak akkor igaz, ha a dicséret, elismerés a gyermek erőfeszítésére vonatkozik, nem a személyiségére. (nagyon örülök, hogy segítség nélkül is fel tudod venni a cipődet.) Legösztönzőbb jutalom a sikerélmény, amelyet egy feladat sikeres megoldása után érez a gyermek. Ha ezeket a teljesítményeket gyakran jutalmazzuk tárgyakkal,

⁴ KARIKÓ 2012. 34. old. 1. bek.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

elvesződik a belső motiváló erő. A kisgyermek cselekedeteinek egyik mozgatórugója, hogy a szeretett személy elvárásainak megfeleljen, örömet okozzon neki.

Hatásos nevelői módszer a meggyőzés, magyarázat, eszköze a példa. A gyermek olyanná akar válni, mint a szeretett személyt, őt utánozza.

A nevelés végső célja, minden korban az önfegyelem kialakítása. Ezt az önfegyelmet a gyermek sok-sok tapasztalás, gyakorlás során alakítja ki magában.

KOMMUNIKÁCIÓ

A beszéd az emberi kommunikáció legjellegzetesebb formája, a gondolkodás eszköze, fejlődésük szoros kapcsolatban áll egymással. Kialakulásának biológiai és társadalmi feltételei vannak. A fejlődése meghatározott egymást követő szakaszokból áll, melyek mindenkinél hasonló sorrendben és nagyjából egy időben történnek.

A beszédtanulás zavartalan menetének feltétele a hallás és beszédszervek épsége, valamint a környezettel való kapcsolat. A beszédtanulás első szakasza az értelmes szavak megjelenéséig tart, azután következik a verbális szakasz. A felnőtt beszéde ösztönzi a csecsemőt a hangadásra. A beszéd megértésének előfeltétele a beszédre figyelés, beszéd iránti érdeklődés. A hallás és kiejtés a beszéd használata során tökéletesedik.

A csecsemő első játéka a hangokkal a beszédfejlődés kezdetét jelenti. A beszéd megértése megelőzi az aktív beszéd megjelenését. Ez a megértés még globális, kulcsszó stratégia jellemzi. A hallott beszédből az ismerős szóból „következtet” a mondat értelmére. A mondatot még nem képes értelmes szavakra bontani, nem képes elemző megértésre, Ennek kialakulásához elengedhetetlen a manipuláció, a tapasztalás. Ha eközben a gyermek hallja a tárgy nevét is, a passzív beszéd analízáló formája fejlődik.

A kisgyermek gagyogásába, szótagismétlésbe a felnőtt „behall” értelmes szavakat. A ma-ma- mama hangsor elhangzásakor megjelenik a mama, - szavaival megerősítve- itt van a mama. Az értelmetlen hangsor tartalommal teli értelmes szóvá változott. (Raschburg J.)

A kisgyermek beszédfejlődése a szómondatokkal folytatódik. Egy - egy szóval, helyzeteket, szituációkat, kívánságokat fejez ki. A „mi ez?” - korszak az értelmi fejlődést nagymértékben elősegíti, bővül a szókincse, a ráismerés öröme megerősíti az ismert szó jelentését. A „miért” korszak az ok - okozati összefüggések felismerésének kezdete. Utal arra, hogy a gyermek kezd képessé válni az általánosításra, a megélt tapasztalatoktól való elvonatkoztatásra. A beszédfejlődés elengedhetetlen feltétele, hogy a kisgyermek környezetében levő felnőttek tisztán, érthetően, nyelvtanilag helyesen ejtsék a szavakat, a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően kommunikáljanak vele, kérdéseire, értelmi fejlettségének megfelelően válaszoljanak.

17.4 A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSE

„S tudod-e azt is, hogy mindenféle dologban a kezdet a legfontosabb, általában is, de különösen a fiatal és zsenge lényeknél? Hiszen leginkább ilyenkor lehet őket formálni, s vésődik beléjük az a forma, amelyet bennük ki akarunk alakítani.”

(Platón)

A kisgyermekkor fontosságát, az egész életre meghatározó jellegét már Platón is felismerte és megfogalmazta, amit fejlődés - lélektani kutatások is igazoltak. A tudósok „elsőbbség elvének” nevezik azt

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

a feltételezést, mely szerint a legkorábbi tapasztalatok lesznek legnagyobb hatással a további fejlődésre. Ezek hosszú távú hatása attól függ, milyen megerősítést kapnak a korai tapasztalatok.⁵

A gyermekkori értelmi fejlődést szolgáló kutatások szerint a fejlődés több szakaszra osztható.

A fejlődéslélektan kiemelkedő alakja Piaget. Megállapítása szerint az értelmi fejlődés fokozatosan alakul át. Ez az átalakulás 4 szakaszra osztható, amelyből az első két szakasz jellemző a bölcsődés korú kisgyermekre.

Születéstől 2 éves korig tartó szenzomotoros (érzékelő – mozgásos szakasz) időszakban a mozgás és érzékelés összehangolása történik. A kisgyermek ebben az életszakaszban ismerkedik a fizikai világgal, benyomásait az érzékszervein keresztül szerzi, tanulási folyamata érzékleti és mozgásos válaszreakciókon alapul.

A következő szakasz 2-7 éves korig tartó periódus, az úgynevezett művelet előtti szakasz. Jellemzői: egy szempontúság, erkölcsi realizmus nyelvhasználat, egocentrizmus. Ebben a szakaszban a kisgyermek képessé válik a verbális kommunikációra, a nyelv és az alkotó képzelet képessé teszik a világ felfedezésére, de még csak a saját szempontjuk alapján képes szemlélni a világot.

Színterei

- a természetes élethelyzetből adódó gondozás és nevelés
- a felnőttel való kommunikáció és együttes tevékenység során szerzett tapasztalat és ismeret
- spontaneitásra épülő önkéntes játékhelyzet, játékos tapasztalatszerzés.

18. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS - NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Ha a kisgyermek „életének első időszakában nem részesül személyes gondolkodásban, nincs állandó személyes kapcsolata egy felnőtt személlyel, aki érti viselkedését, és akinek ő is érti mimikáját, gesztusait, szavait, akinek beleegyező mosolyát, biztatását várja, aki vele örül sikereinek, fejlődésének, akkor a világ érdektelenné válik számára, életéből hiányzik a fejlődésének érzelmi mozgatója.”⁶

A kisgyermek gondozás során tapasztalhatja leginkább a megkülönböztetett figyelmet, egyéni bánásmódot, ami a szociális biztonságának az alapja.

⁵ M. Cole - S.R. Cole Fejlődéslélektan 7. fejr. Korai tapasztalatok és a későbbi élet 268.old. 1.2. bek./

⁶ Jegyzet a bölcsődei és csecsemőotthoni gondozónők részére Szerk: Tardos Anna ETI 1981

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

GONDOZÁS, ÖNÁLLÓSÁGRA NEVELÉS

A kisgyermeknevelés legfontosabb területe a gondozás, hiszen ezekben a helyzetekben tanulja meg „önmagát” „Gondozás közben, testi szükségleteinek kielégítése kapcsán tanulja meg a gyerek – ahogyan a gondozója az igényeit kielégíti – jelezni, majd felismerni a szükségleteit.”⁷

Ezen szükségletek kielégítése által okozott jó közérzet biztosítja, hogy a gyermek a környezete felé forduljon, érdeklődő, kíváncsi és aktív legyen.

Az első három évben a gondozás és nevelés szoros összefüggésben áll egymással.

Gondozás közben ismerkedik a testével, testrészeivel, alakul a testsémája, fejlődik tárgyismerete, beszédkésztsége, önállósága, kialakulnak a szokásai. Kiemelkedően fontos a bizalmas, szeretetteljes

légkör kialakítása. Ezt segíti a kisgyermeknevelő gyerek közötti testi kontaktus, ami erősíti a biztonságérzetét.

Célunk, hogy segítők, együtt érzők, tapintatos kézzel nyúljunk a kisgyermekhez. Az érintés lágy, szeretetteljes legyen. Feladatunk, hogy szükségleteit megfelelően elégítsük ki, biztosítsuk a fizikai biztonságérzetét, keltsük fel érdeklődését önmaga és a külvilág iránt, támogassuk aktivitásának kibontakozását, szociális beilleszkedését. A gondozás soha nem lehet mechanikus, hiszen ez csökkenti a gyermek bizalmát a felnőttel szemben.

A gondozás - nevelés akkor eredményes, ha a gondozó a gyermekkel megtalálja az összhangot, a gyermek jelzéseit, reakcióit figyelve elegendő időt hagy az önálló próbálkozásra, támogatja önállósodási törekvéseit. Fontos az egységes bánásmód.

JÁTÉK

„A játék olyan tevékenység, amely értelmileg dolgozza fel az új helyzeteket, élményeket, vagyis a gyermek maga építi fel tudását.” (Piaget)

A játék kisgyermekkorban komoly tanulási folyamat, ami örömet okoz. Ez az a tevékenység, amely semmi mással nem pótolható, leghatásosabban fejleszti a gyermeket.

Az egészséges, jó állapotban levő gyermek ébrenléti ideje alatt tevékeny. A játék különböző formáiban ismerkedik önmagával, a világgal, a valóság tárgyaival, azok tulajdonságaival, emberi kapcsolatokkal és magatartással, viselkedési szabályokkal. Játék közben mozgással, gyakorolással, kísérletezéssel, fejleszti a képességeit, újra átéli a kellemes, jó -, és csökkenti a kellemetlen, kínos élményeket. A játék előgyakorlat. Megtanulja leküzdeni az akadályokat, tervez, kivitelezzi azt, kreatívvá válik.

A játékban megszerzett tudás, nem célja, hanem következménye a játéktevékenységnek.

⁷ Jegyzet a bölcsődei és csecsemőotthoni gondozónők részére Szerk: Tardos Annain: A gyermek gondozásával kapcsolatos feladatok. A gondozás szerepe a nevelésben 49. old. 2.bek.



/Maria Montessori

Játék alapfeltétele az önkéntesség. A szabad játék a képességek fejlődésének határait tágítja. A játékba bele feledkező, elmélyülten játszó gyermeknél beindulnak a tanulást előidéző folyamatok, hatással van a kognitív fejlődésre. Játék során értik meg a bonyolultabb összefüggéseket, fejlődnek fizikai, szellemi, szociális képességek. A játék egyre fejlettebb formáit alkalmazva fejlődik a gyermek személyisége, gyarapodik ismerete, alakulnak készségei, képességei. Érzékelése kifinomultabb lesz, intellektusa - figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd - fejlődésnek indul. Társas kapcsolata, kommunikációs képességei finomulnak, motivációs késztetése differenciálódik. A játéktevékenység tartalmát, minőségét meghatározza a játékeszköz is. A jó játékeszköz több variációs lehetőséget biztosít.

A felnőttel való együtt játszás során a nevelő példaadása, utánzásra készítő magatartása befolyásolja a gyermek játéktevékenységét.

Csecsemő-és kisgyermekkorban megjelenő játék fajták:

- Gyakorló vagy funkció játék 2 éves korig.

Kezdeti formái az érzékszervi mozgásos (szenzomotoros) játék. A tanult sémák begyakorlásának szakasz, melyet funkció öröm kísér. Kezdetben saját testtel, hanggal történik a játék, majd ez áttevéődik a környezet tárgyaitra, a tárgyakon végzett cselekvésre- itt már megjelenik az „én idézem elő” öröme. Ezután a játékban olyan eseményeket is meg tud jeleníteni az 1 év körüli kisgyermek, ami közvetlenül nem észlelhető. Másfél éves kor környékén már bonyolítja a játékot, szórakoztató kísérletezését végez, a gyakorlás örömeért. 2 éves kor felé a játék szimbolikus játékká alakul át.

- Konstruáló- építő játék

A gyakorló játék fejlettebb formája. Különböző játékelemekből történő alkotás.

A finommotoros tevékenység fejlesztésének hatásos eszköze. A játék során begyakorolt mozdulatok hozzásegítik a kisgyermeket a mindennapi élethez szükséges tevékenységek önálló végrehajtásához. • Szerepjáték

A 3-6 éves gyermekek jellegzetes játéktevékenysége. A felnőtt tevékenységének utánzása révén újra éli a kellemes élményeket, feldolgozza a kellemetlen érzéseket. Meghatározó eleme a gyermek által felvett szerep. Hatással van a problémamegoldó képesség, képzelet, társas kapcsolatok alakulására. (KISGYREM 2012, 119-132)

Nevelési célunk, hogy nyugodt, biztonságérzetet keltő légkört teremtsünk, ahol a gyermek szabadon választhat magának játékot, társat. Fontos szempont az önkéntesség, hiszen a gyermek játékaival, tevékenységével belső szükségleteit, törekvéseit, vágyait valósítja meg, indulati feszültségét csökkenti.

Segíteni kell a gyerekeinket abban, hogy játszás révén minél jobban kiélhessék mozgásigényüket, tudni vágyásukat, társas élménykeresésüket, megbirkózhassanak vágyaikkal, félelmeikkel. Fokozott figyelmet és szervezést kíván, hogy minden gyermek megtalálja a hangulatának, vágyának, érdeklődésének, fejlettségének megfelelő játéklehetőséget. A megfelelő játszóhely kialakítása biztosítja, az egyéni és kiscsoportos játéklehetőséget. (baba-, konyha-, fodrász sarok). A puhasarok kialakítása az egyéni elkülönülést és a pihenést biztosítja.

Feladatunk a kornak megfelelő játékeszköz, hely, idő és védettség biztosítása.

Játékeszközök helyes használatára felhívjuk a figyelmet. A könnyebb választást, önállóságot segíti, ha a játékoknak állandó meghatározott helye van.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

A kisgyermeknevelővel való együtt játszás másfajta élményt nyújt. Magatartási mintát utánozhat, fejlődik társas kapcsolata, viselkedési szabályokat sajátíthat el. Fokozottan figyelünk arra, hogy játék során soha ne mi legyünk a főszereplők. Kézügyesség, kreativitás fejlesztését rajzolással, gyurmázással, ragasztással segítjük elő. Ezekkel az alkotásokkal díszítjük a szobákat. A kisgyermeknevelő szerepe: kezdeményezés, segítségnyújtás, ötletadás, megerősítés.

ÉNEK-ZENEI – VERS, MESE

„A mondókázás, verselés, mesélés, éneklés, képeskönyv - nézegetés nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás emlékezet, képzelet) és a szociális fejlődésére... Gazdagodik emberismerete, könnyebben el tud igazodni az őt körülvevő világ szövevényes viszonyrendszerében. A róla szóló történetek hatására könnyebben fel tudja dolgozni saját élményeit, érzéseit...”

A mondókának és a versnek zeneisége, ritmusa, valamint a mondókához kapcsolódó játék elsődleges élményforrás, a szöveg ezekhez képest másodlagos... A személyes kapcsolatban átélt mondókázás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.” (Szombathelyiné dr. Nyitrai Ágnes)

Feladatunk a zene, az éneklés iránti érdeklődés felkeltése. Ölbeli játékok, lovagoltatók, ujj-, kézzjátékok erősítik a biztonságérzetét, segítik a felnőttel való pozitív kapcsolat kialakulását.

Spontán jelleggel, a nap bármely szakában, a gyermek kezdeményezésére, megnyugtatóra énekelünk, verselünk. A dalok ismételt hallgatásával, éneklésével fejlődik ritmusérzéke, gyarapodik szókinccse, erősödik biztonságérzete, alakul az érzelmi intelligenciája

Elalvás előtti verses mese megteremti az alváshoz szükséges nyugalmat.

KÖRNYEZETI NEVELÉS

Célunk, hogy megalapozzuk a gyermekek természet iránti szeretetét. Helyes szokások kialakításával megtanítjuk őket a természet védelmére (ne szemeteljének, szalvétát, zsebkendőt kukába dobják). Beszélgetünk az évszakokról. A csoportszobákat évszaknak megfelelően dekoráljuk. Évszaknak megfelelő énekek, versikék mondása spontán jelleggel.

MATEMATIKAI NEVELÉS

A környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggésének felfedezése (sok-kevés, kisebbnagyobb, lent-fent, magas- alacsony, vastag-vékony stb.) a mindennapos tevékenység, beszélgetés során, spontán jelleggel.

ALKOTÓ TEVÉKENYSÉG

A bölcsődében alkalmazott alkotó tevékenységek (rajzolás, festés, gyurmázás, ragasztás, vágás) a megismerő folyamatok fejlődését, (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet), a tanulást segítik. A



/Maria Montessori

nevelői program célja a gyermekek érdeklődésének felkeltése. A kisgyermeknevelő szerepe a tevékenység során: kezdeményezés, együtt játszás, segítségnyújtás, ötletadás. Az elkészült alkotásokkal díszítjük a csoportszobát.

Az alkotótevékenységhez használatos eszközök használata a felnőtt fokozott figyelmét igényli. Az eszközök egy része (papír, ceruza) a gyermekek számára mindig elérhető, más részük úgy vannak elhelyezve, hogy a gyermek figyelmét felkeltse.

EGYÉB TEVÉKENYSÉG

Az önként vállalt apróbb feladatok elvégzése (játékszedés, asztalterítő leterítése, szalvétahajtogatás, törölköző kirakása) örömet okoz, sikerélményt nyújt. *„Azt a kisgyermeket, akit nem gátoltak önállósodásában, és ebben örömet lelte, később is könnyebb arra nevelni, hogy a munkát ne kinos kötelességnek, hanem örömteli és hasznos tevékenységnek tekintse.” (Tardos)*

MOZGÁS

A mozgás létszükséglet, alapfeltétele a szervezet harmonikus működésének. A kisgyermek agytérfogata majdnem felnőtt méretű, tüdeje 1/5-e a felnőttkori méretnek. Ehhez az agymérethez szükséges oxigén felvételét a tüdőkapacitás nem tudja biztosítani. Ezt a hiányt a kisgyermek fokozott mozgással pótolja. Kölcsönös összefüggés van a testi, értelmi és érzelmi fejlődés között. A mozgásfejlődésbe való beavatkozás (ültetés, járatás) károsan hat az egész fejlődésre.

Eltérőek a fejlődési fázisok időpontjai. Vannak mozgékonyabb, aktívabb gyermekek, s vannak, akik lassabban fejlődnek, vagy más területen fejlődnek gyorsabban. (beszéd, finommotorika, szobatisztaság) Ezért mindig figyelembe kell venni a gyermek egyéni fejlődési ütemét, fejlettségét, aktivitását.

Az alapmozgások a második, harmadik évben finomodnak, erősödik az izomzat, fejlődik a mozgáskoordináció.

„A mozgás fiziológiás menetének minden eleme a gyermek belső készletén, saját kezdeményezésén és aktivitásán alapul, és egymásra épül.” (Tardos)

Alapvető feladatunk biztosítani, hogy az egész napirend, a tárgyi feltételek, a csoportok érzelmi atmoszférája segítse a gyermekeket abban, hogy aktív tevékenységgel töltsék az ébrenléti időt. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő együtt örüljön a kisgyermekkel, nyújtson segítséget, ha szüksége van rá. Mozgáskedv fenntartásához hozzájárul a társakkal való együttlét is.

TANULÁS

A tanulás általánosságban az egyén és a környezet között létrejött kölcsönhatás következtében kialakult tartós viselkedésváltozás, amely valamilyen tevékenység során jön létre.

A tanulást többféleképpen értelmezhetjük.

- hétköznapi értelmezés szerint: ismeretlen tudás elsajátítása
- pedagógiai értelmezés szerint: oktatás során elsajátított tudás

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- pszichológiai értelmezés szerint: minden olyan tudás-, teljesítmény-, és viselkedésbeli változás, amely külső hatásra, tapasztalati elsajátítás következtében, gyakorlás eredményeként jön létre.

A tanulási képesség a fejlődést meghatározó kompetenciája az embernek. A környezethez, körülményekhez való alkalmazkodás minősége és mértéke függ a tanulási tevékenységtől.

A kíváncsiság, az érdeklődés nagymértékben befolyásolja, meghatározza a tanulás folyamatát.

A szociokulturális közeg, a családi háttér a tanulás tartalmát alakítja.

A tanulás tartalma, tevékenység irányultsága szerint lehet:

- mozgásos / mozdulat, cselekvéssor elsajátítása
- megfigyeléses (perceptuális) / első jelző-rendszerbeli ingerek feldolgozása
- verbális / második jelzőrendszer segítségével történő tanulás.
- szociális/ utánzás, modellkövetés, azonosulás

*„A tanulást, mint tevékenységet, a bölcsődében a lehető legtágabban értelmezzük. Ennél a korosztálynál minden olyan **tapasztalat-, információszerzési folyamat tanulásnak tekintendő**, amely tartós változást okoz a viselkedésben, gondolkodásban.”*⁸

(például: megtanul járni, önállóan lenni, beszélni, bízni, közösséghez alkalmazkodni). A kisgyermekkor tanulásra a spontaneitás a jellemző. Alapja az öntevékenység, aktivitás. Az ismereteket spontán, cselekvés, tevékenység során szerzi meg, ezt az érzelem által irányított kíváncsiság, mozgásvágy indukálja. Az a kisgyermek, aki nem érzi magát biztonságban, testi szükségletei nincsenek kielégítve, nem kíváncsi.

A tanulás folyamatjellegéből adódóan természetesnek vehetőek a stagnálások, megtorpanások, visszaesések. Fontos követelmény a szakmai munkában, hogy a ránk bízott gyermekek saját fejlődési tempójukban, örömteli tevékenységek során jussanak el a fejlődés következő állomásához. *„A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. [...] Az önálló gondolkodás, a véleményalkotás, a döntésképeség kibontakozásának segítése a tanulás fontos céljai.”*⁹

19. A BÖLCSŐDEI NEVELŐ - GONDOZÓ MUNKA EREDMÉNYE

- A gyermekek fejlődése kiegyensúlyozott
- Önállóak (egyedül, legfeljebb minimális segítséggel étkeznek, tisztálkodnak, öltözködnek)
- Többségük szobatiszta
- Nyitottak és befogadóak a környezetük iránt
- Jól tájékozódnak a környezetükben
- Bizonyos szokásokhoz, szabályokhoz tudnak, vagy legalább megpróbálnak alkalmazkodni
- Szívesen játszanak társaikkal, már nem igénylik a szoros kapcsolatot a felnőttel.
- Beszéd útján tartanak kapcsolatot a felnőttel, társakkal.
- Elmélyülten tudnak játszani.
- A családok elégedettek

⁸ BOMInfo Hírcsomag 2004/2 Hírlevél 99. Tanulás az élet első évében / Dr Nyitrai Ágnes előadása „A tanulás, fejlesztés” c. konferencián.

⁹ Gondozás, nevelés, tanulás. Szombathelyiné dr. Nyitrai Ágnes Budaörs, 2006. június 7. Szakmai nap/ személyes részvétel

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- A kisgyermeknevelők szakmai fejlődése, elégedettsége.

20. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ

BÖLCSŐDÉBEN LEVŐ DOKUMENTUMOK

- Működési engedély
- Alapító okirat
- Közalkalmazotti szabályzat
- ANTSZ engedély, jegyzőkönyv
- Szülői érdekképviseleti fórum működési rendje

-
- Szakmai program
 - SZMSZ

BÖLCSŐDEVEZETŐI DOKUMENTÁCIÓ

Intézményre vonatkozó:

- Munkaterv
- Kinevezési dokumentumok nyilvántartása, munkaköri leírások
- Egészségügyi nyilvántartás
- Továbbképzési nyilvántartás
- Napi jelenlét dokumentálása
- Távolmaradók jelentése
- Délutáni pótlékjelentése
- Szabadság nyilvántartása (tömb, karton, táblázat)
- Leltár (kis és nagy értékű eszközök nyilvántartása)
- Munkavédelem, tűzvédelem, műszaki dokumentáció ➤ Játsszótéri minősítési okiratok

Gyermekekre vonatkozó:

- Bölcsődei felvételi napló
- Jelentkezők nyilvántartása
- Megállapodási szerződés szülővel –nyilatkozatok
- IX. sz. gyermekvédelmi adatlap
- Napi jelenléti ívek
- Étkezési nyilvántartás
- Étkezési befizetési tömb

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- Étkezési díjkezdvezmények nyilvántartása
- Éves, KSH, egyéb jelentések
- Szolgáltatásstatisztikai és térítési díj dokumentálása

KISGYERMEKNEVELŐI DOKUMENTÁCIÓ:

- Bölcsődei egészségügyi törzslap (családlátogatás feljegyzései, beszoktatás adminisztrációja, percentil táblázat)
- Csoportnapló
- Családi füzet
- Fejlődési napló

BÖLCSŐDEORVOS ÁLTAL VEZETETT DOKUMENTUMOK

- Bölcsődei egészségügyi törzslap
- Óvodai jelentés 6 éven aluli gyermekekről
- Heti étrend
- Élelmezés ellenőrzése (szakszerűség, higiéné)

KONYHAI DOLGOZÓK DOKUMENTÁCIÓJA

- HACCP által előírt nyilvántartások vezetése

21. KAPCSOLATI RENDSZEREK

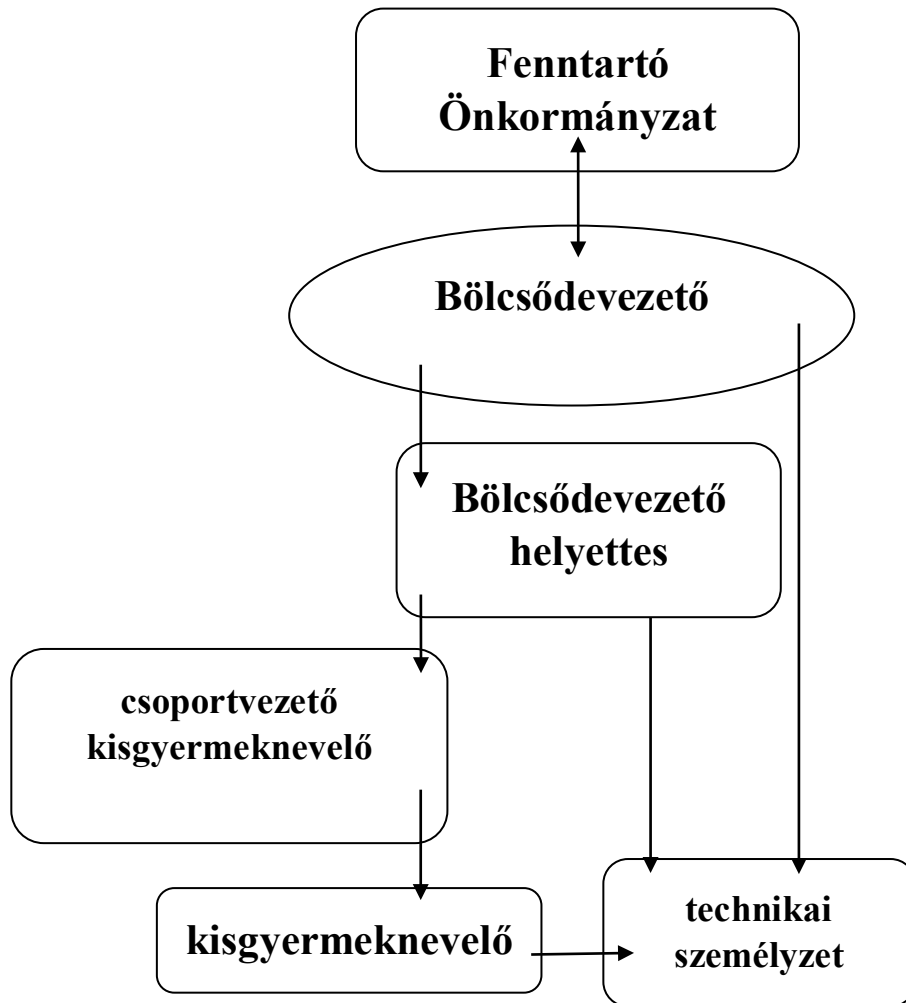
BELSŐ KAPCSOLAT

A bölcsőde belső kapcsolati rendszere a szervezeti ábra alapján kerül kialakításra.



/Maria Montessori

SZERVEZETI ÁBRA



A szakmai munka ellenőrzése a bölcsődevezető feladata. A rendszeres megfigyelések és értékelések, segítségadás, csoportos esetszbeszélés a szakmai munka színvonalát javítja.

A bölcsődevezető egyéni beszélgetések során értékeli a munkát, megfogalmazza szakmai elvárásait, pozitív megerősítéssel erősíti a dolgozók szakmai kompetenciáját.

Az ellenőrzés a munkának értéket ad, minőséget biztosít.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

22. **KÜLSŐ KAPCSOLATI RENDSZEREK**

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a bölcsőde jelzőrendszeri funkciót tölt be.

Szakmaközi megbeszéléseken a gyermekvédelmi felelős (bölcsődevezető személye) képviseli intézményünket.

Védőnőkkel

Mindkét intézmény a szociális háló része, szoros együttműködési kapcsolatban állunk.

Óvodákkal

Közös szülői értekezlet óvodai beiratkozás előtt.

Óvónők látogatása

Lehetőséghez mérten a gyerekek megőrizhetik bölcsődei jelüket, ezzel is könnyítve az átmenetet.

Fenntartóval

Rendszeres és folyamatos az együttműködés

- Szakigazgatási szervvel
- törvényi és rendeleti szinten

Társintézményekkel továbbképzések

- koordinátori értekezletek

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Módosítása:

- törvényi jogszabály változása esetén
- fenntartó által meghatározott feladatváltozás esetén

Nyilvánossága:

- Minden csoportban megtalálható
- Bölcsődevezető irodájában



/Maria Montessori

FELHASZNÁLT IRODALOM

- II. Országos Bölcsődei Ankét (1978). Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Szolnok. ISBN: 78006414
- IV. Országos Bölcsődei Ankét (1985). Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Debrecen.
- V. Országos Bölcsődei Ankét (1988). Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Székesfehérvár. ISBN: 9637320008
- Bagdy Emőke (2004): Családi szocializáció és személyiségzavarok, 7. kiadás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631938131
- Bruno Bettelheim (2009): Az elég jó szülő. Cartaphilus Könyvkiadó, Budapest.
- ISBN: 9789639303768
- M. Cole, S.R. Cole (2003): Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN: 9633894735
- Fraiberg, Selma H. (1990, 1995, 2005): Varázsos évek. Park Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-530-730-2
- Gordon, Thomas Dr. (2003): Tanítsd gyermeked önfegyelemre - Gordon könyvek. Assertiv Kiadó. ISBN: 9638621044
- Haim, Ginott (2007): Szülők és gyermekek. Egde 2000 Kiadó, Budapest. ISBN: 9789638692795
- Hegyiné Ferch Gabriella (2003): Családpszichológia. Corvinus Kiadó, Budapest. ISBN: 9639062553
- Karikó Sándor: Bátorító nevelés. In: Dombi Alice, Soós Katalin (szerk.) (2010): Fejezetek a kisgyermeknevelés köréből. APC-Stúdió, Gyula. ISBN: 9789639844063
- Kenesseyné Szuhányi Mária (2011): Integratív szülőképzés. ISBN:978 963 08 1736 3
- Darvay Sarolta, Majoros Mária, Lajtai Zsoltné Kollár Mónika (2012): Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. EKF Liceum Kiadó, Eger. ISBN: 978-963-9894-91-4
- Kissné Fazekas Ibolya (2010): Szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődében. In: Dombi Alice-Soós Katalin (szerk.): Fejezetek a kisgyermeknevelés köréből. ACP-Stúdió. ISBN 978-963-9844-06-3
- Mérei Ferenc- V. Binét Ágnes: (1997) Gyermeklélektan Medicina Kiadó, Budapest ISBN: 963 242 489 1
- Mátay Katalin (szerk.): A Bölcsődei gondozás- nevelés szakmai szabályai. Módszertani levél.
- Ranschburg Jenő Dr. (1998) Szeretet, erkölcs, autonómia. Okker kiadó Kft ISBN: 963 7315 74 8
- Ranschburg Jenő (2009): A szülők könyve - A fogantatástól az iskolakezdésig. 2., bővített kiadás.
- Balogh Lászlóné, Barbainé Bérci Klára, Kovácsné Bárány Ildikó, Nyitrai Ágnes, Dr. Rózsa Judit, Tolnayné Falusi Mária, Vokony Éva: A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai Módszertani levél. 2012.
- Szombathelyiné Nyitrai Ágnes (2006): Gondozás, nevelés, tanulás. Szakmai nap, Budaörs, 2006. június 7. (Személyes részvétel)
- Tardos Anna (szerk): Jegyzet a bölcsődei és csecsemőotthoni gondozónők részére. Egészségügyi Szakdolgozók Továbbképző Intézete. Az 1981-es kiadás változatlan utánnomása. ISBN: 9631938131

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest ISBN 9633897289
- Vida Ágnes (2011): Babapszichológia. Kulcslyuk Kiadó. ISBN: 9789638902672
- Zsubrits Attila, (2011): A gyermekkor kötődései - Benedek könyvek. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó. ISBN: 978 963 334 9
- **Internetes irodalom**
- Hegedűs Judit (szerk.) (2006): A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése, 5. kötet: Család, gyermek, társadalom. Bölcsész Konzorcium, ELTE PPK Neveléstudományi Intézet. ISBN: 9639704644. <http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf> [2012.12.28]
- Herczog Mária (2008): A kora gyermekkori fejlődés elősegítése. In: Fazekas Károly - Köllő János - Varga Júlia (szerk.): Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért. ECOSTAT Kormányzati Gazdaság- és Társadalomstratégiai Kutató Intézet. ISBN 978-963-235-186-5 <http://mek.oszk.hu/08200/08222/08222.pdf> [2012.11.29]
- Grosch Mária - Sebestyén Bianka - Dr. Takács Bernadett - Vokony Éva (2007): Gyermekek napközbeni ellátása standardok, irányelvek. www.hfk.hu/docs/070327/gyn.pdf [2012.10.20]

TÖRVÉNYEK, JOGSZABÁLYOK

- Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Az 1993. évi LXXIX tv. a közoktatásról
- Az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakfeladatairól és működésük feltételeiről. (A szakmai programban feltüntetett hivatkozása: R.)
- A 328/2011. sz. Kormányrendelet bölcsődei térítési díjakról

23. MELLÉKLETEK

23.1. Gyermekvédelmi munkaterv



/Maria Montessori

Mosolyvár Bölcsőde gyermekvédelmi munkaterve

1997. évben Magyarországon elfogadásra került a XXXI. törvény mely a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi igazgatásról szól. Ez mérföldkövet jelentett a magyar családok és gyermekek életében.

A gyermekek mindenek feletti joga került meghatározásra és szabályozásra.

Minden gyermeknek joga van a testi-szellemi- érzelmi és erkölcsi fejlődéshez, melyet elsősorban családjában kell megkapnia, ha ez nem adatik meg akkor lépnek be az állami és önkormányzati intézmények.

A bölcsődei gyermekvédelem fő feladatai a prevenció és a lehetséges korrekció.

Két irányba hat, egyrészt minden bölcsődében gondozott, nevelt kisgyermekre, másrészt, pedig azok családjára is kiterjed.

A 2002.évi IX. számú törvény a bölcsődét a jelzőrendszer állandó tagjaként nevesíti.

Az 1997.évi XXXI. törvény 42.§- a nevesíti a bölcsődét, mint a gyermekek napközbeni ellátására szolgáló; szakszerű gondozást- nevelést nyújtó intézményt.

A bölcsődei Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza a gyermekvédelem kapcsolatrendszerét, formáját és a kapcsolattartás módját.

Szakmai programunk segíti a gyermekek értelmi, érzelmi, mozgás és erkölcsi fejlődésének kielégítését. Érvényesíti a gyermekek jogait, teret ad a sajátos nevelési igényű és hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai fejlesztésének, rehabilitációjának és rehabilitációjának.

A gyermekvédelmi munka a bölcsődében fokozott figyelmet igényel, mivel a gyermekek koruknál fogva nem képesek fellépni közvetítőként a család és az intézmény között.

A családdal való kapcsolattartás fontos, állandó odafigyelést és együttműködést kíván a gyermekek érdekében.

Csecsemő- és kisgyermekkorban a nevelés döntő és elsődleges tényezője a család. Gyermekvédelmi esetekben, ha a gyermek szocializációja hiányos vagy hibás a bölcsődei gondozás, nevelés segítségével lehetőség nyílik a szocializációs zavarok enyhítésére, megszüntetésére. Ezért nagy hangsúlyt kell fektetni az elsődleges megelőzésre, mely olyan intézkedések és lehetőségek sorozata, melyekkel a problémák kialakulása megelőzhető.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Ilyen feladatok a bölcsődén belül:

- a folyamatos napirend kialakítása
- a csoportban lévő gyermekek egyéni szükségleteinek figyelembevétele,
- saját kisgyermeknevelői rendszer érvényesítése stb.

Ez a tevékenység elsősorban a kisgyermeknevelő feladata. A kisgyermeknevelő szakmai kapcsolatrendszere révén esetmegbeszéléseken vesz részt a gyermek védőnőjével és a családsegítő szolgálat szakemberével, aki gyermekvédelmi munkatervet készít. A munkaterv segíti átláthatóvá tenni a feladatainkat, céljainkat, a kisgyermeknevelők által végezhető eszközök és módszerek alkalmazhatóságát, felelősök és határidők meghatározását.

A veszélyeztetettség okok általában az alábbiak szerint alakulnak

- Egészségügyi okok miatti veszélyeztetettség ○
ételallergia ○ gyógyszerérzékenység ○ asztma,
hörghurut ○ immunrendszer gyengesége ○ megkésett
beszédfejlődés ○ fogyatékoság, retardáció
- Családi helyzet és anyagi okok miatti veszélyeztetés ○
alacsony jövedelem ○ nagycsaládosok, rossz anyagi
háttérrel ○ egyedülálló szülő ○ családi konfliktus ○
szülői elhanyagolás ○ nem megfelelő életvezetés

Nevelési év elején felmérjük

- a bölcsődébe járó gyermekek körében a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek körét
- a védelembe vett gyermekek számát
- a bölcsődében korai fejlesztésben részesülő gyermekek számát
- a bölcsődében fejlesztő felkészítésben részesülő gyermekek számát
- valamint a szociálisan és mentálisan hátrányos helyzetű gyermekek számát

Felmérjük az étkezési támogatásban részesülő gyermekek körét

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők
 - ingyenesen étkezők
 - fogyatékos gyermekek
 - tartósan beteg gyermekek
 - 3 vagy többgyermekes család gyermekei
- Folyamatos kapcsolatot tartunk a védőnővel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, a jelzőrendszer tagjaival.
 - Figyelemmel kísérjük a bölcsődénkbe felvételt nyert hátrányos helyzetű gyermekek gondozottságát.
 - Szükség esetén rendkívüli családlátogatást kezdeményezünk, szükség esetén megteesszük a jelentést a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője felé.
 - Állandó és folyamatos kapcsolatot tartunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek szüleivel.
 - Együttműködünk a gyermekvédelemben dolgozó szakemberekkel. (védőnő, házi szakorvos, családgondozó)
 - A bölcsődében észlelt problémáról, ha szükséges pedagógiai vélemény készítünk.
 - Tanácsadást nyújtunk a szülőknek, fogadóóra, egyéni beszélgetés keretében.

GYERMEKVÉDELMI LAP	Fő	Gyermek neve

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Egészségügyi okok miatt veszélyeztetett		
Családi helyzet és anyagi okok miatt veszélyeztetett		
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, ingyen étkezők száma		
fogyatékos gyermek		
tartósan beteg gyermek		
3 vagy többgyermekes család gyermeke		
Védelembe vett gyermekek száma		
Bölcsődében korai fejlesztésben részesülő gyermekek száma		

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Bölcsődében, fejlesztő felkészítésben részesülő gyermekek száma		

Gyermekvédelmi feladatterv

Cél	Feladat	Eszköz, módszer
Gyermekek kiszűrése	Folyamatos helyzetfeltárás	Családlátogatás, beszoktatás megfigyelés
Új ismeretek szerzése	Gyermekvédelmi konferencián való részvétel	Kapcsolatépítés
Szülők tájékoztatása	Tájékoztató anyagok készítése illetve felújítása Bölcsői kezdő kiadvány átadása	faliújságok átnézése (jogok, elérhetőségek stb.)
Helyzetfelmérés	A beszoktatási tapasztalatok összegzése gyermekvédelmi szempontból	Kisgyermeknevelői megbeszélés keretein belül
Tájékozódás	Esetmegbeszélésen való részvétel	Beszélgetés, kapcsolatépítés
Információcsere	Esetmegbeszélésen való részvétel	Beszélgetés, kapcsolatépítés, Jelzés
Közösségformálás	Közös munka, integrált együttlét	Bölcsőde kóstolgotató szervezése
Közösségformálás	Beszélgető csoport tartása a szülői értekezlet keretein belül	Segítségnyújtás a gyermekneveléshez

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Információ csere	Gyermekvédelmi értekezleten való részvétel	Értekezés, problémák jelzése, Tájékoztatás
Tájékoztatás	Összevont szülői értekezlet az új gyerekek szülei részére	Tájékoztatás a bölcsődei életről, hátrányos helyzetű és
Szülők tájékoztatása	Ismerkedés a bölcsődei élettel az új családok részére	„Bölcsőde kóstolató” Látogatás a bölcsődébe a leendő szülőknek

23.2 HÁZIREND

HÁZIREND MOSOLYVÁR BÖLCSŐDE



„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Bölcsőde székhelye, telephelye:

2092 Budakeszi Konth Miklós u. 2.

Telefonszáma:23/200-125

Email: mosolyvar@bolcsode.budakeszi.hu, mosoly.etel@gmail.com

Bölcsődevezető: Pregitzer Györgyné

Telefonszáma: +36707717755

Bölcsődevezető- helyettes: Borbély Szilvia

Egyetértési jogot gyakorol: Szülői Érdekképviseleti Fórum

Bölcsődénk nyitvatartási időben, reggel 6:30 tól délután 17:30 -ig fogadja a gyermeket.

Kérjük, hogy ne zavarják az étkezéseket 8 és 8:30, 11:30 és 12, valamint 14:30-15 óra között, gyermekük érkezését, valamint távozását az étkezések előtti, vagy utáni időpontra tervezzék! A gyermek délutáni hazaviteléhez kérjük a szülőket, hogy 17:15 óráig érkezzenek meg.

A bölcsődéből a gyermeket elviheti a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy, a kiskorú e feladattal meghatalmazással sem bízható meg.

A hozott tárgyakért értékekért felelősséget nem tudunk vállalni, a bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy az általunk kért legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben.

Csak egészséges gyermek hozható a bölcsődébe. A közösség egészsége érdekében (37,5 C) vagy ennél magasabb hőmérsékletű, antibiotikumot szedő, vagy fertőzés gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét a szülők kötelesek értesíteni.

Ha a gyermek napközben betegszik meg a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőket, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit a családi füzetbe kérünk beírni. Kérjük, hogy minden esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

Telefonszám, egyéb elérhetőség, valamint lakcím változását szükséges bejelenteni bölcsődénknek.

Előre tudott hiányzást kérjük szépen 48 órával előtte jelezzék felénk. Ha a szülő a gyermeket betegsége vagy más ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távol maradás okát 48 órán belül írásban közölje a bölcsőde vezetőjével. Kérjük, hogy a hiányzás, betegség utáni várható érkezés időpontját is jelezzék a következő e-mail címre: **mosoly.etel@gmail.com**

Étkezések megrendelését és lemondását a szülők tudják a **School System** rendszeren keresztül intézni. Bölcsődénkben az étkezés számlázása előre történik, az előre megrendelt (előző hó 20-ig) és kifizetett számlából jóváírással kerül levonásra a korábbi hiányzás.

Lemondásra a hiányzást megelőző munkanap reggel 8:30-ig van lehetőségük.

Számla kifizetése tárgyhoz 10-ig szükséges, melyet átutalással vagy bankkártyás fizetési móddal tudnak rendezni. **Fizetési elmaradás esetén** az intézmény részéről felszólító levél kerül kiküldésre. Amennyiben az átvételt követően 60 napon belül nem születik megegyezés a befizetésről, a követelés fizetési meghagyásos vagy polgári peres eljárásban kerül behajtásra.

Fizetéssel kapcsolatos kérdéseik és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll rendelkezésükre.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Bölcsődénkben a gyermekek, szülők és az ellátást végzők személyiségi jogainak védelme alapvető feladat. Minden gyermeknek joga van egészséges, boldog, tartalmas gyerekkort élnie, hogy kiegyensúlyozott, a nehézségekkel, problémákkal bátran szembenéző, azokat elviselni, megoldani képes, boldog felnőtté váljanak. **Ennek elérése céljából biztosítjuk a gyermekek mindenk felett álló érdekének és jogainak érvényesítését, a diszkrimináció tilalmát és az esélyegyenlőség biztosítását.** A gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával foglalkozik.

Szülői jogok és kötelezettségek

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását-nevelését bizza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.
- A szülő kötelessége, hogy a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- az intézmény házirendjét betartsa.

Gyermeki jogok

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban - nevelésben részesüljön.

A család és bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a családok számára az alábbi tevékenységekkel.

- ⇒ A szülővel történő beszoktatással,
- ⇒ kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásain keresztül,
- ⇒ a faliújságra kihelyezett információkkal, valamint a családi füzetben történő kölcsönös bejegyzésekkel.
- ⇒ a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések és különböző tematika szerint szervezett családi délutánok, nyílt napok szervezésével

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

Az családi füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár fejlődésére, vagy otthoni eredményeire vonatkoznak.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és Gyvt.) 162. §-a alapján a bölcsődében érdekképviseleti fórum működik. Neve: Szülői Érdekképviseleti Fórum (SZÉF)

⇒ Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben. A szülő vagy törvényes képviselő a bölcsőde vezetőjéhez és a SZÉF-hez fordulhat, működési szabályzatának megfelelően.

A panasz kivizsgálásának módja:

Panaszát a szülő írásban terjesztheti elő a bölcsőde vezetőjéhez vagy a SZÉF elnökéhez. A SZÉF elnöke 15 napon belül köteles a SZÉF ülést összehívni. A megbeszélésen a SZÉF tagjai, a panaszt benyújtó és a bepanaszolt van jelen.

A sérelmezett nyílt, közös megoldást keresve tisztázza az ügyet, melyről jegyzőkönyv készül, és az érintettek azt 15 napon belül megkapják.

Amennyiben a sérelmezett a megoldást nem fogadja el, ismét a SZÉF - hez fordul aki panaszát a tagok legalább 1/3-ának jóváhagyásával fenntartói, ill. gyámhivatali szinten vizsgáltathatja.

Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend *jóváhagyásánál*.

Bölcsőde ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart.

A nyári és téli zárást a fenntartó állapítja meg, melyről legkésőbb minden év február 15. ig ad tájékoztatást.

A Szociális és Munkaügyi Miniszter - 7/2010. (II. 19.) utasítása alapján

április 21.-e a Bölcsődék Napja, mely nevelés nélküli munkanap

Bölcsődei ellátás megszűnése, megszüntetése

Ha a gyermek 4 hétig folyamatosan távol marad a bölcsődétől, s ez idő alatt a szülő nem él jelzéssel a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a gyermeket a bölcsődéből kimaradottnak tekintjük.

Megszűnik az ellátás szülői kérésre, a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek adott év augusztus 31-ig betölti a harmadik életévét és óvodai ellátásra kötelezett.

Megszűnik az ellátás akkor is, ha a szülő a házirendet háromszori felszólítás ellenére, vagy súlyosan megsérti.

A házirend megtartása minden szülő/kisérő számára kötelező, megszegése a gyermek bölcsődéből való kizárását vonja maga után.

Tilos a dohányzás a bölcsőde egész területén, valamint a bölcsőde 50 m-es körzetében megszegése szabálysértési eljárást von maga után.

A babakocsikat kérjük, hogy az erre a célra kijelölt helyen legyenek szívesek tárolni.

A házirend elérhetősége:

A házirend a bölcsőde honlapján, hirdető tábláin, egész évben elérhető a szülők számára. A házirendet nyomtatott formában a családi füzettel együtt átadjuk az új szülőknek, valamint az első szülői értekezleten.

Záró rendelkezések

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”



/Maria Montessori

A házirend felülvizsgálatát új jogszabályi változások, vagy a bölcsőde életét zökkenőmentessé tevő változások teszik szükségessé. Kezdeményezheti a bölcsőde közössége, vagy a szülői közösség.

A módosítás szabályaira a mindenkori törvényi előírást kell alkalmazni.

A házirend betartását köszönjük!

A Szülői Érdekképviselői Fórum tagjai a módosított házirendet megismerték, a benne foglaltakkal egyetértének.

Kelt: Budakeszi, 2024. 05.06.

Intézményvezető

Szülői Érdekképviselői Fórum

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.”

/Maria Montessori

